

Dansk Sprognævn i Bogense?

(Version 1.0 – 27. februar 2018)

Indhold

Opslag.....	3
Opfordring.....	4
Indledning.....	5
11.10.2017 Statsrevisorerne har anmodet Rigsrevisionen om en undersøgelse af udflytningen af statslige arbejdspladser.....	6
19.01.2018 Poul Pilgaard Johnsen i <i>'weekendavisen'</i>	8
11.02.2018 Debatindlæg i <i>'Fyens Stiftstidende'</i>	11
14.02.2018 Meningsudveksling med Kulturminister Mette Bock.....	12
16.02.2018 Henvendelse fra 10 sprogfolk til Kulturudvalget.....	16
28.11.2014 Den norske model.....	17
18.02.2018 Mail til Mogens Jensen MF (S). Medlem af Kulturudvalget.....	18
20.02.2018 Første mail til Jan E. Jørgensen, MF (V). Medlem af Kulturudvalget.....	20
21.02.2018 Modersmål-Selskabet's opfordring.....	22
22.02.2018 Meningsudveksling med professor Anne-Marie Mai [SDU].....	23
22.02.2018 Mogens Jensen MF (S) har bedt Kulturministeren om en kommentar til sprogfolkenes åbne brev.....	26
24.02.2018 Anden mail til Jan E. Jørgensen, MF (V). Medlem af Kulturudvalget.....	27
27.02.2018 Interview med Sabine Kirchmeier i <i>'Fyens Stiftstidende'</i>	29
27.02.2018 Interview med Sara Vergo, de offentligt ansatte djøf'ere.....	30
27.02.2018 Mogens Jensen MF (S) har bedt Kulturministeren om en kommentar til henvendelse fra Bjørn Andersen.....	31
28.02.2018 Ombudsmanden, Rigsrevisionen m.fl. skal ikke flytte ud.....	32
02.03.2018 Første behandling af B60: Etablering af en sprogtermbank.....	33
07.03.2018 Miljøminister Esben Lunde Larsen fremviste Miljøstyrelsen's nye domicil i Odense.....	37
14.03.2018 og 21.03.2018 To 'supplerende' svar fra Kulturministeren.....	45
26.03.2018 Opsummering.....	47
11.04.2018 Sprogforskerne havde foretræde for Kulturudvalget.....	49
12.04.2018 Kulturudvalgets spørgsmål til Kulturministeren (og til Uddannelses- og Forskningsministeren).....	55
06.04.2018 Spørgsmål om en sprogtermbank.....	57
17.04.2018 Der er nedsat et sprogteknologisk udvalg.....	58
02.05.2018 og 08.05.2018 Kulturministerens svar til Kulturudvalget.....	59
06.06.2018 Samråd med Kulturministeren og med Uddannelses- og Forskningsministeren om Dansk Sprognævn's forpligtelser som forskningsinstitution.....	62
Henvisninger.....	64

Et af Gudrun Hasle's ordbilleder i Adelgade i Bogense. April 2018. Foto: BA
Se nærmere s. 67 ff.

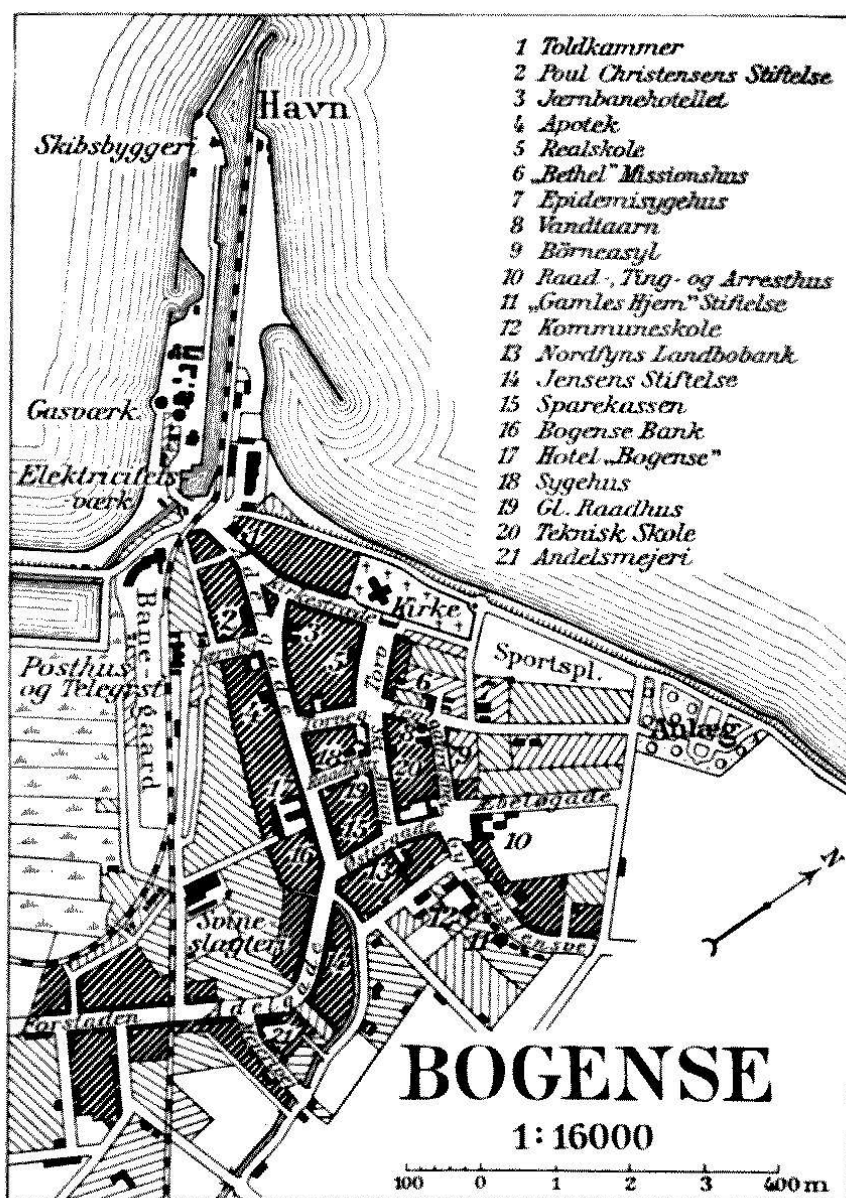
Opslag

Bogense: Sammensat af subst. glda. **bok**, f. 'bøg' og **næs**. Navnet forekommer yderligere mindst 5 gange i Danmark, hvoriblandt Bogensø på Hindsholm og sognebyen Bovense i Svendborg amt

<http://danmarksstednavne.navneforskning.ku.dk>

Turistinfo med kort: <https://www.visitnordfyn.dk/denmark/bogense-danmarks-hyggeiligste-koebstad>

Kortet nedenfor er fra *Trap 4'* udgave og viser Bogense for ca 100 år siden.

Efter Generalstabens Revision 1918 · 21.

Opfordring

Som jeg ser det burde man hjælpe Kulturministeren til at foretage en justering af beslutningen om Sprognævnet.

Det bedste ville - fagligt sét - være at man slog koldt vand i blodet og analyserede forskellige muligheder igennem - og at man først derefter foretog en endelig beslutning, vel at bemærke en beslutning som ville kunne fastholdes i mange år.

Dette ville i øvrigt svare fint til dét der er praksis i Norge, jf:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/Retningslinjer-for-lokalisering-av-statlege-arbeidsplassar-og-statleg-tenesteproduksjon/id2342592/>

Umiddelbart ville der være tale om en forlængelse af processen, dét er klart, men i praksis ville en omlægning af processen gøre det muligt at handle på et oplyst grundlag og med større sikkerhed for at man i praksis når dét man vil ... både på en fornuftig tid og med et - samlet sét - rimeligt ressourceforbrug.

Jeg antager at dét man vil bl.a. er

at 1/ fastholde at Sprognævnet skal flytte til Fyn

og

at 2/ fastholde så mange som muligt af de nuværende højt kvalificerede & specialiserede medarbejdere.

Bjørn Andersen

Indledning

<http://holberg.nu/56-FLYTNING-DSN.pdf>

eller som epub:

<http://holberg.nu/56-FLYTNING-DSN.epub>

er blevet sendt til Statsministeren, Innovationsministeren og Kulturministeren, endvidere til de 18 fynske folketingsmedlemmer

og endelig enkelte andre som kunne tænkes at have en særlig interesse i den specifikke udflytning, fx borgmesteren for Nordfyns Kommune: Morten Andersen (V).

I dette nummer af holberg.nu bringer jeg forskelligt materiale der har særlig relevans ift Regeringen's plan om at flytte Dansk Sprognævn til Bogense – herunder et udvalg af de mails jeg har sendt til forskellige relevante personer.

Materialet er (stort set) sat i kronologisk orden.

Som man kan se har min 'konklusion' ændret sig nogle gange fra mit første forslag i holberg.nu # 56 ... og til det seneste. Årsagen ligger i hvad der er sket ... og *ikke* er sket ... i den forløbne tid.

Jeg har skrevet både til politikere fra den blå blok, til politikere fra den røde blok og til en enkelt radikal. Selv er jeg uafhængig af politiske interesser.

Og nej, jeg har ingen personlig tilknytning til Dansk Sprognævn eller til medarbejderne dér, men jeg har gennem mange år interesseret mig for offentlig planlægning og for det danske sprog.

11.10.2017 Statsrevisorerne har anmodet Rigsrevisionen om en undersøgelse af udflytningen af statslige arbejdspladser

Statsrevisorerne har 11.10.2017 – dvs nogle måneder før Regeringen offentliggjorde 'Bedre Balance II' - anmodet Rigsrevisionen om at undersøge udflytningen af det hidtidige udflytningsprogram. Regeringen har besluttet *ikke* at afvente Rigsrevisionen's undersøgelse (og Statsrevisorernes drøftelse heraf) før man gik videre med 'Bedre Balance II'; dette er berørt i <http://holberg.nu/56-FLYTNING-DSN.pdf> s. 1-2.

Nedenfor følger indledningen af Rigsrevisionen's tilrettelæggelsesnotat af 07.11.2017, jf: <http://www.rigsrevisionen.dk/media/2104710/703-17.pdf>

<http://www.ft.dk/da/organisation/folketingets-institutioner/statsrevisorerne/praesentation-af-statsrevisorerne>

I. Indledning

1. Statsrevisorerne anmodede på deres møde den 11. oktober 2017 om en undersøgelse af udflytningen af statslige arbejdspladser, jf. rigsrevisorlovens § 8, stk. 1.

Dette notat beskriver, hvordan en større undersøgelse vil kunne tilrettelægges.

Undersøgelsen kan gennemføres, så Rigsrevisionen kan afgive en beretning til Statsrevisorerne medio 2018.

II. Baggrund

2. Regeringen besluttede i 2015 at flytte ca. 3.900 statslige arbejdspladser fra hovedstadsområdet til landets øvrige 4 regioner. Udflytningen skulle ske over en årrække og havde bl.a. til formål at skabe aktivitet i hele landet og en effektiv opgaveløsning tæt på borgere og virksomheder.

3. Statsrevisorerne har anmodet Rigsrevisionen om:

⌚ at vurdere de forarbejder og analyser, der lå til grund for beslutningen om at udflytte statslige arbejdspladser, samt myndighedernes implementering af beslutningen, herunder planlægning og gennemførelse af de konkrete udflytninger

⌚ at undersøge institutionernes arbejde med at genetablere driften efter udflytning, herunder tilvejebringelse af relevante kompetencer og egnede lokaler

⌚ at vurdere de budgetterede i forhold til de faktiske transaktionsomkostninger, dvs. de umiddelbare engangsomkostninger forbundet med udflytningerne

⌚ at undersøge, hvilke overvejelser der er gjort i forhold til, hvordan man på længere sigt vil måle effekterne af udflytningen, fx i form af nulpunktsmålinger eller valg af målepunkter.

4. Det fremgik videre af Statsrevisorernes anmodning, at Rigsrevisionen generelt bør have fokus på, om udflytningerne er gennemført under hensyntagen til institutionernes fortsatte drift, ved at undersøge fx sagsbehandlingstider, fastholdelse af kompetencer, rekruttering, oplæring af nye medarbejdere og institutionernes arbejde med at opretholde kvalitet i opgaveløsningen.

Rigsrevisionen bør også belyse nogle af udflytningens økonomiske konsekvenser, fx gennemsnitlig udgift pr. udflyttet arbejdsplads og udgifter til erhvervelse af nye lokaler og afhændelse af fraflyttede lokaler.

Endelig anførte Statsrevisorerne, at undersøgelsen med fordel kan inddrage svenske og norske erfaringer med statslige udflytninger.

- - -

Ifølge

<https://www.altinget.dk/udflytning/artikel/loekke-om-udflytning-rigsrevisionen-kan-ikke-aendre-vores-holdning>

mener Statsminister Lars Løkke Rasmussen *ikke* at der er grund til at afvente Rigsrevisionen's rapport til Statsrevisorerne:

- "Det er en værdi for den her regering, at vi får et Danmark i bedre balance. Og vi trækker ikke vores politik i Rigsrevisionen," lød det fra Lars Løkke Rasmussen, der senere tilføjede:
- "Der findes ikke den evaluering, der kan komme fra nogen Rigsrevision, som ville få regeringen til at mene noget andet om det her overordnet. Nemlig at vi ønsker, at Danmark skal være i bedre balance."
- Statsministeren henviste til, at regeringen har erfaringsindsamlet fra den første runde af udflytning, og at de samtidig forsøger at gennemføre udflytningen så "omkostningsbevidst som muligt".

19.01.2018 Poul Pilgaard Johnsen i 'weekendavisen'

Poul Pilgaard Johnsen skrev allerede 19. januar 2018 denne kommentar i 'weekendavisen' (kommentaren aftrykkes med forfatterens venlige tilladelse):

Shit!

Kommentar. Statslig udflytning er kun et lille plaster på et stort sår.

MON ikke der er røget et »shit« - hørbart eller ej - ud af en enkelt eller to af de 15 ansatte i Dansk Sprognævn, der onsdag fik at vide, at nævnet skal flytte fra København til Bogense? Institutionen er et af de mindste i regeringens nye udflytningsplan for sammenlagt 2.400 statslige arbejdspladser - plus 1.600 i SKAT som allerede er besluttet - men flytningen af sprogakademikerne er alligevel en af de mere bemærkelsesværdige.

For nogle af dem var det sikkert en rigtig øvdag - og det staves uden bindestreg, fremgår det af Sprognævnets fortegnelse over nye ord i dansk.

På Fyn er Bogense for alvor udkant i modsætning til for eksempel Kerteminde, Nyborg og Svendborg med mange ressourcestærke indbyggere. Og selvfølgelig Odense, som med 450 kommende arbejdspladser fra Miljøstyrelsen blev en af udflytningsdagens vindere.

FRA første runde af flytningerne, som netop er ved at være afsluttet, ved man, at kun en lille del af de ansatte i hovedstaden flytter med deres arbejdsplads til provinsen. Til gengæld er rekrutteringen af nye medarbejdere vist gået ganske godt, og nogen fiasko kan udflytningen derfor ikke kaldes.

Omvendt er der heller ingen grund til ligefrem at hylde regeringen for et succesfuldt forsøg på at genoprette det skæve Danmark, for det var de selvsamme partier og Dansk Folkeparti, der sammen med oppositionen minus Enhedslisten for godt ti år siden tilføjede provins-Danmark et af de største slag i historien i form af de store strukturreformer.

Mod dem forslår to statslige udflytningsplaner stadig som en skrædder i helvede.

Kommunalreformen, der trådte i kraft i 2007, lagde 270 kommuner sammen til 98, og samtidig blev 13 amter til fem regioner, mens 15 statsamter blev erstattet med fem statsforvaltninger. Samme år medførte Domstolsreformen, at de tidligere 82 byretskredse blev sammenlagt til 24, og Politireformen reducerede de hidtidige 54 politikredse til blot 12 nye. Utallige mellemstore provinsbyer mistede både borgmester, dommer og politimester, og i dag har politiet i for eksempel Korsør, Sorø og Stege kun kontortid om torsdagen mellem klokken 13 og 17. I Skælskør er det mellem 14 og 18, til gengæld er der ferielukket i uge 33 og 34.

Reformerne drænedes byerne for et helt samfundslag, som nogen har kaldt kulturborgerskabet. De som både økonomisk, uddannelsesmæssigt, mentalt og kulturelt var med til at sætte præg på byen og debatten, både den kulturelle og den politiske. Som var med til at gøre byen til en »rigtig« by.

Tegnebordsreformerne i moderniseringens og rationaliseringens hellige navn fik en katastrofal effekt, og nogle provinsbyer blev nærmest kulturdøde.

Sigende var det, da Danmarks ældste by, Ribe, i 2010 i overværelse af Dronningen fejrede 1300 års-jubilæum, og den eneste rigtigt lokale dignitar til stede var byens daværende biskop, Elisabeth Dons Christensen. Alt, hvad der kunne krybe og gå af repræsentanter for det officielle Danmark, var linet op til modtagelse på torvet, men blandt disse pæne mænd og kvinder var hun den eneste, der boede og virkede i Ribe by.

Forud var gået et dræn af dimensioner: Seminariet og sygehuset var forsvundet for mange år siden, og med reformerne i 2007 mistede byen så også politiet, domstolen, statsamtet, amtskommunen og selve Ribe Kommune, som blev lagt sammen med Esbjerg. Væk var forvaltningerne med mange bosiddende offentligt ansatte og ledende embedsmænd. Exit politimester, dommer, stiftamtmand, amtsdirektør, kommunaldirektør og så videre.

OG nej, det er ikke åndssnobberi at påpege vigtigheden af, at der bor mennesker i en by, der har overskud og kontakter til at gå ind i og arbejde for den fælles kultur og dens overlevering til næste generation. Også i nutiden er indbyggere med en social og kulturel kapital nødvendig, hvis et samfund og en kultur skal kunne leve og hænge sammen. Selvfølgelig er migrationen fra land til by en international tendens, men Danmark skiller sig ud i Europa med sin meget fatalistiske indstilling, hvor man stort set ikke har forsøgt at gøre noget.

Nu gør regeringen noget, skønt det indimellem kan være svært at forstå rationale bag udflytningen af konkrete institutioner.

Nogle af de vrangvilligt udflyttede kommer nok til at leve som en ø i provinshavet, hvorimod de bærende lag i gamle dage faktisk beskæftigede sig med lokalområdet. Under alle omstændigheder er det kun et lille plaster på det store sår, som partierne selv har været med til at tilføje provinsbyerne.

Borgmester Morten Andersen's (V) reaktion

Borgmesteren i Bogense fik vist kommentaren galt i halsen for han udtalte bl.a. følgende til TV2Fyn:

- Han taler i den grad ned om et område. Hvad er det, der er "udkant" i Bogense i forhold til for eksempel Kerteminde? Hvad er det Bogense ikke har, som de tre andre byer har?, siger Morten Andersen og synes, det er sørgeligt, at man kan sidde i København og forfatte sådan en klumme.

Se nærmere her:

<https://www.tv2fyn.dk/artikel/klumme-bogense-er-udkant-pinligt-siger-borgmester>

Kort sagt – efter min mening har borgmesteren slet ikke opdaget hvad der var Poul Pilgaard Johnsen's hensigt. Det er ikke første gang i historien at man har forsøgt at gøre det af med budbringeren i stedet for at se seriøst på budskabet.

11.02.2018 Debatindlæg i 'Fyens Stiftstidende'

11. februar fik jeg optaget et indlæg i 'Fyens Stiftstidende' der handlede om forskellige logistiske problemer ved en placering af Dansk Sprognævn i Bogense, se:

<https://www.fyens.dk/debat/Daarlig-ide-at-flytte-sprognaevnet-til-Bogense/artikel/3229687>

Indlægget gav bl.a. anledning en del pile opad og til en temmelig kritisk kommentar fra en studerende på en maskinmesterskole. Personligt synes jeg ikke at det er en rimelig, men en ret 'gammeldags' personalepolitik som kommer til udtryk i kommentaren, men det er vel – formelt sét - korrekt når det siges at medarbejderne har fået et valg om at flytte med ... selv om det er temmelig urealistisk, for nu ikke at sige noget der er værre. Stavefejlene har jeg ikke brugt tid på – eftersom man jo sagtens forstår indholdet. [BA]

- Hold nu op noget pladder, det er arbejdspladser der fytttes, medarbejderne er bare så heldige at de muligheden for at komme med. Der er aldrig lagt op til at de skal pendle, de har fået et valg om at flytte med, så må den enkelte vurdere om det er en mulighed.

- I rigtig mange brancher er der udviklingsafdelinger på tværs af lande hvor teknologien bruges til kommunikation af komplekse problemstillinger. Det er nok tiden at Dansk sprog nævn kommer med på udviklingen.

- Det at de selv nævner, at de faktisk ikke ved hvad der laves udenfor KU indenfor deres felt, viser da med alt tydlighed behovet for at centraladministrationen, nævn og styrelser får lidt virkelighedsfornemmelse og kommer ud i landet.

- Husk at det er arbejdspladser der flyttes for at skabe større sammenhængskraft på tværs af landet, og denne udflytningsdebat viser at det er på høje tid at provinsen blive repræsenteret i centralaministrationens nævn og styrelser.

- - -

En anden kritisk kommentar blev trukket tilbage efter kort tid, temmelig sikkert fordi den byggede på en meget afgørende fejllæsning.

14.02.2018 Meningsudveksling med Kulturminister Mette Bock

Blandt dem der har reageret på min opfordring er Kulturminister Mette Bock:

Kære Bjørn Andersen

Tak for din mail om udflytningen af Dansk Sprognævn. Kulturministeren har bedt mig svare dig.

Beslutningen om at udflytte statslige arbejdspladser bunder i regeringens ønske om at skabe en bedre geografisk balance i Danmark, og Dansk Sprognævn løser i dag vigtige opgaver for hele landet, som de også kan løse fra Bogense.

Sprognævnets opgaver løses i høj grad digitalt og telefonisk. Det kræver ikke en bestemt fysisk placering i København, og regeringen er samtidig sikker på, at sprognævnet med en placering i Bogense kan opretholde et godt samarbejde med alle universiteter i Danmark.

Mvh.

Martin Bork

Specialkonsulent

- - -

Dagen efter – den 15. februar – replicerede jeg med følgende:

Kære kulturminister Mette Bock,

Mange tak for det venlige brev.

1/ Jeg anerkender idéen om at statens institutioner bør fordeles bedre geografisk sét, end det hidtil har været gjort.

2/ Jeg er helt enig i at Dansk Sprognævn løser vigtige opgaver for hele landet.

3/ Jeg er helt enig i at en del af Dansk Sprognævns opgaver løses digitalt - eller at de har et væsentligt digitalt aspekt.

4/ Jeg er også enig i at Dansk Sprognævn ikke nødvendigvis må ligge i København, men at institutionen vil kunne placeres et sted på Øerne eller i Jylland.

5/ Jeg har noteret mig at du og jeg er enige om at Dansk Sprognævn har dygtige og velkvalificerede medarbejdere, både i forhold til de mere traditionelle opgaver - som man har skullet løse fra begyndelsen - og i forhold til de opgaver der er kommet til i de senere år, fx opgaver der vedrører vores døve medborgere.

6/ Men efter min mening er der forskellige - temmelig vigtige - aspekter som du enten har tilsidesat eller som du har oversét. Således er jeg uenig i at en overvejende og afgørende del af Dansk Sprognævns opgaver løses uden at have en tæt løbende kontakt med andre sagkyndige. Den nuværende løbende kontakt til medarbejdere på KU og i DSL har meget stor kvalitativ betydning for det daglige arbejde og den kan kun - for en vis del - erstattes med telefonisk kontakt og med kontakt over internettet. Tilsvarende gælder at en placering i Bogense vil hæmme kontakten til de borgere og elever der ønsker at besøge institutionen - og til dem der skal deltage i seminarer eller kurser på institutionen.

7/ Bogense er en smuk og indtagende by som imidlertid er 'faldet tilbage' sammenlignet med de nærliggende større bysamfund, og det vil - alt andet lige - være rimeligt at dén by og dén del af landet styrkes ved placeringen af én eller flere regionale og statsinstitutioner, men det skal gøres med stor omtanke eftersom mange virksomheder har flyttet sig væk fra byen eller overvejer at gøre det. Fx kunne dagbladet Børsen for nogen tid siden meddele at Nordfyns Bank (den gamle Bogense Bank) havde planer om at flytte sit hovedsæde til Odense.¹

8/ Trafiksituationen er ikke god. Der er ingen jernbaneforbindelse, og der er kun en busforbindelse mellem Odense, SDU og Bogense.

9/ Bogense er én af de byer der har mistet meget i de sidste mange år. Jernbanen er nedlagt. Sygehuset er nedlagt for at tage et par eksempler. Og ifølge nogle nylige prognoser (som er gjort af Institut for Centerplanlægning) står Bogense til i de næste år at miste sin status som handelsby - hvad enten man 'tror' på en optimistisk eller en pessimistisk prognose. Mig bekendt anser man både i flere af ministerierne og i det private erhvervsliv og dets organisationer Instituttet for at være en meget seriøs samarbejdspartner.

---

1 Region Syddanmark har i 2017 trukket sig ud af Bognæs. Bognæs var et bo- og aktivitetscenter for voksne psykisk og fysisk udviklingshæmmede med 26 beboere og 55 medarbejdere, se nærmere her: <https://www.fyens.dk/nordfyn/Bognaes-lukker-beboere-og-personale-er-opsagt/artikel/3113651>. Bognæs er ét af de steder Nordfyns Kommune har bragt i spil i forbindelse med placeringen af Dansk Sprognævn. [Noten er tilføjet 25.02.2018]

10/ Pendling fra Københavnsområdet er urealistisk hvis den gøres med offentlige transportmidler - og uhensigtsmæssig hvis den gøres med bil. En rejse med tog fra Storkøbenhavn til Odense er ikke i sig selv urealistisk - tilmed vil man kunne arbejde i toget. Men når man tillægger 1 time med bus (hvor der ikke kan arbejdes), så går det galt. Pendling med bil er uhensigtsmæssig af energimæssige grunde, men også fordi man ikke i almindelighed kan arbejde i den.

Konsekvensen vil være at relativt mange af de nuværende medarbejdere tvinges til at opgive deres arbejde på Dansk Sprognævn. Relativt flere end medarbejderne i Socialstyrelsen.

11/ Bosættelse i Bogense er realistisk (men ikke nødvendigvis en god idé - når man ser det under de nuværende og de kommende medarbejders synsvinkel) - men især for dem der i forvejen bor på Fyn. Dette gælder i særlig grad hvis man inddrager pendling for kæresters og børns vedkommende. Enten kan familien bo i Odense-området eller i Bogense-området (eller andetsteds på Fyn) og pendling kan stort set finde sted - typisk dog med bil.

12/ Det er ikke sandsynligt at mange af de nuværende medarbejdere vil bosætte sig på Fyn - og slet ikke hvis de ikke kan finde en fornuftig løsning for deres kæresters og børns vedkommende. Dette bevirker at institutionen får relativt store rekrutteringsproblemer - og måske bliver det svært for de nuværende meget kvalificerede medarbejdere at finde relevant beskæftigelse?

13/ Hvis man tager udgangspunkt i regeringens grundlæggende præmisser, hvilket vil inkludere at Dansk Sprognævn flyttes væk fra København og placeres på Øerne eller i Jylland - og hvilket også vil inkludere at man bygger på eksisterende og relevante faglige miljøer, så kunne man placere Dansk Sprognævn i tilknytning til SDU i Odense, men ikke i Bogense.

14/ Hvis man også vil tilgodese Bogense eller Nordfyns Kommune, så bør man erkende at der skal en hel del til og at Dansk Sprognævn - med forlov - vil forslå som en skrædder i helvede. Hvis man vil gøre noget seriøst for Bogense og for kommunen skal der meget mere til, og hvad dette skulle være bør man overveje grundigt i den næste tid.

15/ Det ligger ikke til mig at male Fanden på væggen. Men den konkrete beslutning om at placere Dansk Sprognævn i Bogense fortjener alvorlig kritik. Den vil med stor sandsynlighed føre til et betydeligt tilbageslag for Dansk Sprognævns arbejde i de kommende år (formentlig at institutionen smuldrer og må rekonstrueres). Men dertil kommer det allerede nævnte fsv angår Bogense og Nordfyns Kommune.

16/ Afslutningsvis har jeg noteret mig - foruden dit venlige svar og udtalelser på KUM's hjemmeside - hvad der er blevet sagt af forskellige der har stor indsigt i Dansk Sprognævns arbejde, herunder hvad den tidligere formand og den tidligere næstformand for Dansk Sprognævn, professor Niels Davidsen-Nielsen og Henrik Hagemann har udtalt.

Der er ingen med indsigt der - mig bekendt - har støttet eller som kan tænkes at støtte en placering af Dansk Sprognævn i Bogense.

Man kunne - måske - have foretaget en ombygning (jf Alex Ahrendtsen's forslag om at placere Dansk Sprognævn i Nyborg og Lokale- og Anlægsfonden i Bogense), men det

kan næppe anses for at være særlig realistisk på det nuværende fremrykkede tidspunkt.

Det mest ansvarlige vil (når Regeringens grundlæggende præmisser tages som udgangspunkt) være at placere Dansk Sprognævn i tilknytning til SDU i Odense. Ikke at placere det i Bogense.

16.02.2018 Henvendelse fra 10 sprogfolk til Kulturudvalget

10 fremtrædende sprogfolk fra universitetsverdenen har forsøgt at påvirke Kulturministeren & Kulturministeriet til at omgøre beslutningen om at flytte Dansk Sprognævn til Bogense, men er blevet afvist – og de mener at 'man' ikke har villet eller kunnet forholde sig til de fremførte argumenter. De har efterfølgende fundet det nødvendigt at henvende sig til Folketinget's Kulturudvalg.

Sprogfolkene skriver til sidst:

- Et forslag der kan tilfredsstille regeringens ønske om udflytninger, men som ikke vil skade Dansk Sprognævns arbejde i synderlig grad, kunne være at flytte det til Odense. Det er let at komme til Odense fra hele landet, og der er et sprogvidenskabeligt miljø med både videnskabsfolk og studerende.

Mogens Jensen MF (S) har efterfølgende stillet et spørgsmål til Kulturministeren med henvisning til henvendelsen (spørgsmål # 93. Teknisk er spørgsmålet stillet gennem Folketinget's Kulturudvalg), se s. **26**.

28.11.2014 Den norske model

Man tænker også i flytninger af statsinstitutioner i Norge², se:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/Retningslinjer-for-lokalisering-av-statlege-arbeidsplassar-og-statleg-tenesteproduksjon/id2342592/>

Der er påfaldende ligheder mellem den danske og den norske måde at gribe tingene an på, men også en påfaldende forskel - og hér tænker jeg ikke på at de geografiske forhold er meget forskellige, men på at der åbenbart er en meget stor kulturel forskel.

Til *lighederne* hører at man begge steder lægger stor vægt på at der er en god økonomi i udflytningen. I dét papir der danner grundlag for den danske version står fx:

'Samtidig er det et væsentligt hensyn for regeringen, at de nye arbejdspladser får de rette betingelser for en effektiv og økonomisk forsvarlig drift.'

I den norske står 'at kostnadseffektivitet og effektiv oppgåveløsning vert inkludert i vurderinga av lokaliseringalternativ'.

Blandt *forskellene* kan noteres at man i den norske version dels hører de berørte, dels sikrer at der fremlægges gennemarbejdede alternativer til politisk beslutning.

Følger man Lars Løkke-regeringernes model, så lægger man ganske vist vægt på at man følger nogle personalepolitiske pejlemærker, herunder at man skal 'sikre og fastholde stærke faglige miljøer på den nye beliggenhed'.

Men der står ikke at man skal høre de berørte eller at man skal opstille alternativer mhp en efterfølgende politisk beslutning.

Det bør høre til god forvaltningsskik og god politisk skik at man gør begge dele.

Planen om at flytte Dansk Sprognævn til Bogense er et tydeligt eksempel på at den nuværende regerings pejlemærker er utilstrækkelige generelt sét - og på at man i øvrigt er parat til at tilsidesætte dem når man finder det politisk 'nødvendigt'.

---

2 Omtalen er placeret hér fordi det var i midten af februar 2018 at jeg blev opmærksom på de norske retningslinjer. BA

18.02.2018 Mail til Mogens Jensen MF (S). Medlem af Kulturudvalget

Kære Mogens Jensen.

Forleden så jeg i 'Politiken' at en bred kreds af danske sprogforskere har skrevet til kulturudvalget om Sprognævnets flytning til Bogense.

Se:

<https://politiken.dk/kultur/art6343058/»I-modsætning-til-ministeren-ved-vi-hvad-vi-taler-om«>

Hvad der står i henvendelsen er jeg fuldstændig enig i.

Når jeg henvender mig til dig - og beder dig træde frem på banen - så er det af tre grunde:

1/ Du er ordfører på kulturområdet og medlem af kulturudvalget.

2/ Du har ministererfaring og

3/ Du har en tid været statsrevisor.

Jeg formoder at du - som flere andre - finder at flytningen til Bogense - med al respekt for indbyggerne dér - er temmelig forkert og at den snarest muligt bør gøres om.

I de sidste uger har jeg gjort forskelligt for at få kulturministeren og regeringen til at ændre sin beslutning.

Se:

<http://holberg.nu/56-FLYTNING-DSN.pdf>

eller:

<http://holberg.nu/56-FLYTNING-DSN.epub>

og evt

<https://www.fyens.dk/debat/Daarlig-ide-at-flytte-sproгнаevnet-til-Bogense/artikel/3229687>

Kulturministeren har svaret mig venligt og helt afvisende, hvilket har fået mig til at skrive følgende til hende den 15. februar:

[Herefter følger brevet ... som er aftrykt ovenfor, s. 13]

- - -

Jeg har her på det seneste sét at man også tænker i flytninger af statsinstitutioner i Norge, se:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/Retningslinjer-for-lokalisering-av-statlege-arbeidsplassar-og-statleg-tenesteproduksjon/id2342592/>

Der er påfaldende ligheder mellem den danske og den norske måde at gribe tingene an på, men også en påfaldende forskel - og hér tænker jeg ikke på at de geografiske forhold er meget forskellige, men på at der åbenbart er en meget stor og bemærkelsesværdig kulturel forskel.

Til lighederne hører at man begge steder lægger stor vægt på at der er en god økonomi i udflytningen. I dét papir der danner grundlag for den danske version står fx:

'Samtidig er det et væsentligt hensyn for regeringen, at de nye arbejdspladser får de rette betingelser for en effektiv og økonomisk forsvarlig drift.'

I den norske står 'at kostnadseffektivitet og effektiv oppgaveløsning vert inkludert i vurderinga av lokaliseringalternativ'.

Blandt forskjellene kan noteres at man i den norske version dels hører de berørte, dels sikrer at der fremlægges gennemarbejdede alternativer til politisk beslutning.

Følger man Lars Løkke-regeringernes model, så lægger man ganske vist vægt på at man følger nogle personalepolitiske pejlemærker, herunder at man skal 'Sikre og fastholde stærke faglige miljøer på den nye beliggenhed'.

Men der står *ikke* at man skal høre de berørte eller at man skal opstille alternativer mhp en efterfølgende politisk beslutning.

Det bør høre til god forvaltningsskik og god politisk skik at man gør begge dele.

Planen om at flytte Dansk Sprognævn til Bogense er et tydeligt eksempel på at den nuværende regerings pejlemærker er utilstrækkelige generelt set - og på at man i øvrigt er parat til at tilsidesætte dem når man finder det politisk 'nødvendigt'.

Når jeg i denne sene fase henvender mig til dig er det fordi vi (så vidt jeg forstår det) er helt enige om at man må sikre at Dansk Sprognævn placeres et sted hvor det er praktisk muligt at sikre og fastholde et stærkt fagligt miljø.

Jeg håber at høre fra dig.

Venlige hilsener Bjørn Andersen

Mogens Jensen MF (S) har efterfølgende stillet et spørgsmål til Kulturministeren med henvisning til min mail (spørgsmål # 97. Teknisk er spørgsmålet stillet gennem Folketinget's Kulturudvalg), se s. **31**.

20.02.2018 Første mail til Jan E. Jørgensen, MF (V). Medlem af Kulturudvalget

Kære Jan E. Jørgensen.

Jeg så Deadline i aftes hvor du, Jarl Cordua og borgmester Henrik Frandsen fra Tønder vekslede ord om udflytning af statsinstitutioner, om forholdet mellem København og Jylland, og om man - som boende i hovedstaden - kunne lægge sin stemme på Venstre.

Nedenfor vil du finde noget generelt og noget specifikt der handler om Dansk Sprognævn.

Det generelle

Borgmesteren ramte hovedet på sømmet da han sagde at 'Bedre Balance II' var noget man ville - han mente at der givetvis ville være problemer med nogle af de specifikke udflytninger, men at det afgørende var den politiske vilje bag udflytningsprogrammet.

Du mente at man ikke skulle glemme Hovedstaden og mindede os om udbygningen af Københavns Lufthavn.

Hvis man mener at dét bør karakterisere dansk politik og dansk forvaltningsskik at man går ordentligt til værks har et problem med 'Bedre Balance'.

I 'Bedre Balance II'-hæftet anføres hvad man positivt lægger vægt på, fx at de udflyttede institutioner får en fornuftig økonomi, fx at man kan bygge videre på eksisterende miljøer osv.

Det fremgår også - af hvad der bliver sagt og talt om udflytningen fra Innovationsministerens og Kulturministerens side - at man skal tage hensyn til de nuværende medarbejdere.

Men der er noget der mangler i at gøre udflytningsprogrammet til god politik og god forvaltningsskik - eftersom man gennemfører programmet uden at de specifikke udflytninger er undersøgt og vurderet i rimelig grad før der træffes beslutning.

Vi véd ellers udmærket her i landet at man i mange sammenhænge, fx når det drejer sig om infrastruktur og om specifikke personaleforhold, gennemfører undersøgelser og høringer før man træffer endelig beslutning.

Hvis man ikke gør det, har man - så at sige - tabt på forhånd, for så vil der være grundlag for at afgørelserne vendes og drejes enten af en domstol, af Ombudsmanden, af Rigsrevisionen eller af Statsrevisionen.

Når det drejer sig om 'Bedre Balance II', så stiller sagen sig i dén retning. Men bør den dét?

I Norge griber man tingene anderledes an. Her er det praksis - når det drejer sig om - udflytninger - at man foretager høringer og at man får embedsværket m.fl. til at

fremlægge realistiske alternativer mhp at man kan foretage et politisk valg på et oplyst grundlag.

Se: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/Retningslinjer-for-lokalisering-av-statlege-arbeidsplassar-og-statleg-tenesteproduksjon/id2342592/>

I relation til 'Bedre Balance II' er 'løbet kørt' - hvad det generelle angår - kan man formode. Men det skulle undre mig om ikke det norske eksempel vil blive taget op når Rigsrevisionen og Statsrevisionen til sin tid tager dette udflytningsprogram op.

Man må håbe på at man i partierne vil drøfte hvordan man skal gribe udflytningsprogrammer an i fremtiden?

Specifikt mht Dansk Sprognævn

Du blev spurgt hvordan du forholder dig til forskellige specifikke udflytninger.

Du antydede en viss skepsis mht til en udflytning af Ombudsmandsinstitutionen, Rigsrevisionen og Statsrevisionen - men sagde vel egentlig kun at der ikke var tale om at der var truffet beslutning, kun om at der var fremlagt en sag til overvejelse i Folketingets Præsidium ... og du tilføjede at det ikke var en sag der var blevet drøftet i Venstre's folketingsgruppe.

Mht Dansk Sprognævn udtalte du - at de såmænd nok skulle klare sig.

Du gentog det endda.

Problemet med at man har besluttet at flytte Dansk Sprognævn til Bogense er ikke alene at der ikke er et relevant miljø i forvejen (hvad du medgav), men at løsningen er problematisk af mange grunde. Så problematisk at man må formode at Dansk Sprognævn vil blive sat alvorligt tilbage i de kommende år og at man vil få svært ved at fastholde og rekruttere velkvalificerede medarbejdere.

Nedenfor følger til din orientering en mail jeg har modtaget fra Kulturministeren (nederst) og min mail til hende (øverst).

Desuden vil jeg henvise til min opfordring til Regeringen m.fl.

[... ...]

Afsluttende vil jeg bede dig om at bidrage til at Kulturministeren omgør sin beslutning. Gerne på den måde som en bred kreds af danske sprogforskere har foreslået Kulturudvalget fornylig, nemlig at flytte Dansk Sprognævn til Odense mhp at man udvikler et samarbejde mellem SDU og Sprognævnet.

Jeg håber at høre fra dig.

21.02.2018 Modersmål-Selskabet's opfordring

Se: <https://www.modersmaalselskabet.dk/udflytningen-af-dansk-sproгнаevn-er-ulykkelig-og-alvorlig/>

'Modersmål-Selskabet opfordrer derfor regeringen og kulturministeren til i samråd med Dansk Sprognævns bestyrelse og medarbejdere at finde en løsning, der gør det muligt at bibeholde et tæt dagligt samarbejde mellem nævnet og andre centrale sprogfaglige miljøer.'

22.02.2018 Meningsudveksling med professor Anne-Marie Mai [SDU]

Mit indlæg (men ikke Anne-Marie Mai's svar) er trykt i 'Fyens Stiftstidende' 26.02.2018, jf:

<https://www.fyens.dk/Laeserbrev/Sproгнаevn-Flyt-en-del-af-SDU-med-til-Bogense/artikel/3233928>

Kære Anne-Marie Mai

Så i går din nylige kommentar på fyens.dk om hvordan Sprognævn-folket kunne vende forflyttelsen til Bogense til en fordel:

<https://www.fyens.dk/kultur/Antennen-Udflytning-som-indflytning/artikel/3230976>

Du skriver mange gode og konstruktive ting - alt sammen med udgangspunkt i at du selv trives rigtig godt med dit arbejde på SDU i Odense og med din bolig i Veflinge - mellem Bogense og Odense.

Selv om du sagtens kan huske de år hvor du selv måtte flytte omkring efter de jobs der var at få, og selv om du sagtens kan sætte dig ind i hvordan det er at få dagligdagen til at hænge sammen i dag - når jobbet er dér og familien hér - så tror jeg at der er noget vigtigt du oversér eller undervurderer.

Først dét at der ikke er et relevant sprogvidenskabeligt miljø i Bogense, ej heller et tegnsprogmiljø - men givetvis mange gode mennesker som vil være glade for at få så nyttig og betydningsfuld en institution som Dansk Sprognævn til byen.

For det andet at trafikforholdene er så dårlige at man (som du er inde på) må etablere samkørselsordninger for at kunne få tingene til at hænge sammen i en presset hverdag ... og desuden må man formentlig lægge en viss del af medarbejdernes arbejde på deres hjemmearbejdspladser.

For det tredje at Bogenses fremtid ikke ser meget lys ud - hvis man fx tager udgangspunkt i de prognoser som Institut for Centerplanlægning har udarbejdet.

Se: <https://politiken.dk/forbrugogliv/forbrug/art6334173/Dyster-fremskrivning-forudser-voldsom-butiksdød-i-op-mod-halvdelen-af-de-danske-handelsbyer>

Der er andre muligheder, men dem har man - formentlig af lokalpolitiske grunde - skubbet til side. Man kunne fx placere Dansk Sprognævn i Odense (hvor SDU befinder sig) ... man kunne fx placere det i Nyborg (hvor der er et Døvecenter ... og hvor der er en overkommelig tidsmæssig afstand til KU, RUC og SDU).

Hvis vi går ud fra at Regeringen og Kulturministeren - af grunde jeg vil lade ligge hér - insisterer på at Dansk Sprognævn skal placeres i Bogense, så er der måske en helt anden mulighed som du - indirekte - har peget på.

En mulighed som desværre ikke løser problemet for dem der - af familjemæssige og trafikale grunde - ikke har mulighed for at flytte med til Bogense, men som måske giver et både solidt og nødvendigt bidrag til at få ført noget substans og realisme ind i den specifikke udflytning.

Hvorfor ikke flytte en passende del af SDU - kulturvidenskab og sprogvidenskab - til Bogense? Dét kunne - inkl Dansk Sprognævn - blive en centerdannelse der ville kunne få en reel betydning - og som kunne være med til at løfte området - langt ud over hvad Dansk Sprognævn vil kunne gøre alene.

Og fremfor alt så vil det være med til at styrke Bogense på en måde som er af afgørende vigtighed for byens fremtid som handelsby og som bysamfund i og med at der vil blive tilført byen en stor mængde højt kvalificeret arbejds- og købekraft - og fordi man på dén måde vil kunne fordele 'indflytningerne' noget bedre på Fyn ... hvor meget både tidligere og nu tilføres den store by - Odense - men slet ikke i samme grad tilføres de forskellige lokalområder og mindre byer. Det siger sig selv at en sådan udflytning vil rejse en mængde problemer, men mon ikke man kan finde løsninger når først man får analyseret mulighederne og problemerne grundigt igennem? Dét er jeg overbevist om.

Så vidt jeg kan sé er det en 'ting' i dén størrelsesorden der er nødvendig for at en hvilken som helst indflytning i Bogense ikke skal ende i ingenting, opløsning og rekonstruktion, men derimod i noget livskraftigt og realistisk.

Håber at høre fra dig.

Med venlig hilsen

Bjørn Andersen

Kultursociolog. Boende i 4440 Mørkøv.

Henvisninger:

Jf <https://politiken.dk/kultur/art6343058/>»I-modsætning-til-ministeren-ved-vi-hvad-vi-taler-om«

Jf <https://politiken.dk/debat/debatindlaeg/art6330494/Dansk-Sprognævn-behøver-en-by-med-et-stærkt-sprogfagligt-miljø>

Jf <http://holberg.nu/56-FLYTNING-DSN.pdf>

eller:

<http://holberg.nu/56-FLYTNING-DSN.epub>

jf <https://www.fyens.dk/debat/Debat-Daarlig-ide-at-flytte-sprognaevnet-til-Bogense/artikel/3229687>

Jf <https://www.facebook.com/ModersmaalSelskabet/photos/pb.325574542876.-2207520000.1519363749./10155431199402877/?type=3&theater>

Brevet til Anne-Marie Mai blev sendt til hende 22. februar for at give hende mulighed for at kommentere det - og senere samme dag fik jeg et svar fra hende:

Tak for dit gode indlæg – fine betragtninger!

SDU ligger over hele Syddanmark, og vi underviser i Kolding, Esbjerg, Sønderborg, Slagelse og København, så vi er vant til at komme rundt.

Jeg har også været med til at udbyde universitetsundervisning i Aabenraa – hvilket var en herlig oplevelse og til stor gavn for en række lærere, der fik suppleret deres uddannelse.

Man kunne sagtens flytte endnu mere omkring, men det er ikke økonomisk muligt med de vilkår, universiteterne har pt.

Med mit indlæg vil jeg mest af alt gerne sige, at man kan vende en flytning til noget meget positivt. Hvis man kun ser problemerne, så tårner de sig op.

Men igen – tak for dine gode og kloge eftertanker.

Jeg tænker ikke selv at deltage yderligere i debatten.

Bedste hilsener

Anne-Marie

Professor

22.02.2018 Mogens Jensen MF (S) har bedt Kulturministeren om en kommentar til sprogfolkenes åbne brev

Kulturudvalget. Spørgsmål nr. 93. Jf:

<http://www.ft.dk/samling/20171/almDEL/KUU/spm/93/index.htm>

og

<http://www.ft.dk/samling/20171/almDEL/KUU/spm/93/1858994.pdf>

Ministerens besvarelse af det åbne brev til Folketingets Kulturudvalg om Dansk Sprogævn, jf. KUU alm del - bilag 109:

<http://www.ft.dk/samling/20171/almDEL/KUU/bilag/109/1858658.pdf>

Ministerens svar kan findes på s. 45 f.

24.02.2018 Anden mail til Jan E. Jørgensen, MF (V). Medlem af Kulturudvalget

Kære Jan E. Jørgensen.

Jeg skrev forleden til dig i anledning af din deltagelse i 'Deadline' ... og hvad du sagde dér om Dansk Sprognævn.

Det næste er i fortsættelse heraf:

Sprognævn-medarbejdernes besøg i Bogense

Som du måske har hørt var der i går (fredag) en flok afsted på besøg i Bogense - dels fra Sprognævnet dels fra Bygningsstyrelsen

se: <https://www.fyens.dk/nordfyn/Borgmester-om-sproгнаevns-flytteplaner-Vi-vil-ikke-smide-nogen-ud/artikel/3233470>

Man skulle besigtige et par steder der kunne være relevante når man skal placere Sprognævnet.

I går aftes var der et meget spændende og meget relevant indslag på Tv2Fyn (19.30-udsendelsen):

<https://www.tv2fyn.dk/nyheder/23-02-2018/1930/trods-modstand-dansk-sproгнаevn-kigger-pa-lokaler-i-bogense?autoplay=1#player>

Det kom hér frem

- at der (på nuværende tidspunkt) ikke er én eneste af de nuværende medarbejdere på Sprognævnet der vil flytte med til Bogense,
- og at de fleste eller alle må opgive deres ansættelse på Sprognævnet,
- at der - tidsmæssigt - er for langt mellem Hovedstadsområdet og Bogense til at daglig pendling er særlig realistisk,
- at der er et begrænset antal medarbejderemner at finde på SDU ... Blandt dem der er ansat dér (og som vel - stort set - ønsker at fortsætte deres ansættelse på SDU) var der 4 der pendlede fra Kbh-området.

Sabine Kirchmeier blev interviewet til udsendelsen og udtalte at hun forudså en meget vanskelig rekrutteringssituation (hvis placeringen i Bogense blev fastholdt).

Forslag

Som jeg ser det burde man hjælpe Kulturministeren til at foretage en justering af beslutningen om Sprognævnet.

Det bedste ville - fagligt sét - være at man slog koldt vand i blodet og analyserede forskellige muligheder igennem - og at man først derefter foretog en endelig beslutning, vel at bemærke en beslutning som ville kunne fastholdes i mange år.

Dette ville i øvrigt svare fint til dét der er praksis i Norge, jf:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/Retningslinjer-for-lokalisering-av-statlege-arbeidsplassar-og-statleg-tenesteproduksjon/id2342592/>

Umiddelbart ville der være tale om en forlængelse af processen, dét er klart, men i praksis ville en omlægning af processen gøre det muligt at handle på et oplyst grundlag og med større sikkerhed for at man i praksis når dét man vil på en fornuftig tid og med et - samlet sét - rimeligt ressourceforbrug.

Jeg antager at dét man vil bl.a. er at 1/ fastholde at Sprognævnet skal flytte til Fyn og at 2/ fastholde så mange som muligt af de nuværende højt kvalificerede & specialiserede medarbejdere.

Venlige hilsener

Bjørn Andersen

27.02.2018 Interview med Sabine Kirchmeier i 'Fyens Stiftstidende'

'Fyens Stiftstidende' bragte den 26.02.2018 og 27.02.2018 billeder og interview med direktøren for Dansk Sprognævn, Sabine Kirchmeier – se især:

<https://www.fyens.dk/nordfyn/Dansk-Sproгнаevn-Derfor-passer-Bogense-saa-daarligt/artikel/3234056>

men også:

<https://www.fyens.dk/nordfyn/Sproгнаevn-efter-besoeg-i-Bogense-En-ubehagelig-situation/artikel/3234054> [Artiklen blev lagt på internettet 26.02.2018]

Artiklerne er skrevet af Magnus Ørum Harkjær

- Det, der virkelig går [de nuværende medarbejdere] på, er, at det er så meningsløst. Man kunne måske se en mening med det, hvis der faktisk var et godt miljø, hvor man kunne løse sine opgaver, men det er meningsløsheden, som går dem på. Derfor har de det rigtig skidt. De tænker over, hvordan deres liv skal forme sig. Hele deres liv bliver væltet rundt, men det adskiller sig jo ikke [fra] alle andre, som får flyttet deres arbejdsplads, siger hun.

Dansk Sprognævn kommer til at stå i en meget vanskelig situation fordi der ikke er nogle af de nuværende medarbejdere der kan følge med til Bogense og fordi det bliver endog meget svært at finde og ansætte nye medarbejdere med en relevant faglig baggrund. Sabine Kirchmeier siger bl.a.:

- Vi er en forskningsinstitution, og vores ansatte skal være på forskerniveau. Det vil sige, at man mindst skal have en ph.d, så jeg kan ikke bare ansætte nogle dansklærere eller en pensioneret gymnasielærer. Vi sidder jo og forsker i vores sprog, som der sker så meget med i disse år.

Forleden besøgte 7 medarbejdere fra Dansk Sprognævn og nogle medarbejdere fra Bygningsstyrelsen Bogense for at besigtige de lokaler som kommunen mente kunne være egnede.

- Sabine Kirchmeier er ked af, hvis nogen læsere [af en tidligere] artikel har fået indtryk af, at sprognævnet vil presse de nuværende lejere ud for at rykke ind selv.

- Sådan hænger det ikke sammen. For det første er det ikke os, der har besluttet, at vi skal flytte, og for det andet er det Bygningsstyrelsen og kommunen, der forhandler om, hvilke bygninger vi skal flytte ind i. Vi er meget åbne over for at undersøge andre placeringer på Fyn, for eksempel Sønderød, Odense eller Nyborg, siger Sabine Kirchmeier, der var glad for at møde flere af bogenserne.

- De folk, vi talte med, var utroligt søde, og jeg ville være forfærdelig ked af, hvis vi får en start i byen, hvor vi smider velfungerende ting ud, siger hun.

27.02.2018 Interview med Sara Vergo, de offentligt ansatte djøf'ere

Formanden for djøf's offentligt ansatte – Sara Vergo – er blevet interviewet af Henrik Sejerkilde, fyens.dk om udflytningen af statslige institutioner. Hun siger om udflytningen af Dansk Sprognævn:

- Der er ikke nogen som helst synergi i at have Dansk Sprognævns 12 ansatte siddende i Bogense. Det betyder ikke noget for sammenhængskraften i lokalsamfundet i det daglige, og da mange af de institutioner, der flyttes ud, arbejder med sagsbehandling eller lovforberedende arbejde, er det jo ikke sådan, at der kommer en masse mennesker forbi kontorerne. De landmænd, der skal have deres godkendelser igennem, behøver jo ikke køre ned i Landbrugsstyrelsen på Augustenborg Slot, siger Sara Vergo.

<https://www.fyens.dk/indland/-Politikerne-siger-at-de-gerne-vil-samle-Danmark-og-nu-sker-det-modsatte/artikel/3234032>

27.02.2018 Mogens Jensen MF (S) har bedt Kulturministeren om en kommentar til henvendelse fra Bjørn Andersen

Kulturudvalget. Spørgsmål nr. 97. Jf:

<http://www.ft.dk/samling/20171/almDEL/KUU/spm/97/index.htm>

Ministerens bedes kommentere henvendelse af 18. februar 2018 fra Bjørn Andersen om Dansk Sprognævn, jf. KUU alm del – bilag 112

<http://www.ft.dk/samling/20171/almDEL/KUU/bilag/112/1861188.pdf>

Ministerens svar kan findes på s. 45 f.

28.02.2018 Ombudsmanden, Rigsrevisionen m.fl. skal ikke flytte ud

<https://www.dr.dk/nyheder/politik/folketingets-vagthunde-undgar-udflytning>

02.03.2018 Første behandling af B60: Etablering af en sprogtermbank

Alex Ahrendtsen MF (DF) og 8 andre folketingsmedlemmer fra Dansk Folkeparti har 17.01.2018 fremsat et beslutningsforslag om at der oprettes en sprogtermbank: B60.

Når B60 nævnes i dette nummer af *holberg.nu* skyldes det at det ville være mærkeligt andet. Der er ganske vist intet i beslutningsforslaget – eller i drøftelsen i Folketingssalen - der handler om placeringen af Sprognævnet, men direkte og indirekte viser begge dele i forening hvilke store og positive politiske forventninger der er til Sprognævnet - og dette understreger nødvendigheden af at placeringen er tænkt *ordentligt* igennem.

Første behandling kan – i udskrevet form – findes her:

http://www.folketingstidende.dk/RIpdf/samling/20171/forhandlinger/M67/20171_M67_helemoedet.pdf

Kulturminister Mette Bock takkede forslagsstillerne for at have rejst spørgsmålet om udviklingen af danske sproglige termer og begrebsdefinitioner, for det danske sprog er kulturbærende. Hun kunne dog ikke støtte forslaget som det var. Hun lagde op til at Dansk Sprognævn inddrog temaet – behovet og perspektiverne for en evt dansk sprogtermbank – i kommissoriet for dét sprogteknologiske udvalg man er ved at nedsætte.

Senere sagde Mette Bock: 'Fredagsører³ hører måske det, som fredagsører gerne vil høre, for det sagde jeg faktisk ikke. Jeg sagde, at jeg synes, vi skal prøve at kigge på det. Jeg er enig i, at det er en væsentlig opgave, at vi får kigget på de her ting, men om det skal være sådan, at vi etablerer en decideret sprogtermbank, ligesom vi kan se at man har gjort i nogle af landene omkring os, eller om vi skal gøre det på en anden måde, vil jeg lade stå åbent, indtil vi har hørt, hvad det er for et beslutningsgrundlag, som [det] vil være rimeligt at træffe beslutningen ud fra. Så jeg har i dag ikke givet tilsagn om andet, end at jeg punkt 1 er enig i, at opgaven er væsentlig, og punkt 2 at vi skal have nogen til at beskrive, hvilke muligheder og udfordringer, der måtte være'.

Der var generel tilslutning til at man gjorde *noget* for at styrke dansk i en global sammenhæng, men der var ikke flertal for at vedtage DF's beslutningsforslag som det forelå – derimod nok for at gøre som ministeren lagde op til – at overlade det til det kommende sprogteknologiske udvalg at overveje det specifikke tema i en større sammenhæng.

---

3 Det er første gang at jeg er stødt på ordet – *fredagsører* - på dansk.

Alex Ahrendtsen for forslagsstillerne. Kilde: Folketinget

Alex Ahrendtsen tog drøftelsen og særligt nogle bemærkninger fra Søren Søndergaard (EL) og Xenia Stampe (RV) som en tilslutning til at man – i Kulturudvalget – overvejede om der skulle afholdes en åben høring om en dansk sprogpolitik.

Folketinget besluttede afslutningsvis at henvise beslutningsforslaget til Kulturudvalget [KUU].

http://www.ft.dk/ripdf/samling/20171/beslutningsforslag/b60/20171_b60_som_fremsat.pdf

eller

http://www.ft.dk/samling/20171/beslutningsforslag/b60/20171_b60_som_fremsat.htm

Folketinget's drøftelse 02.03.2018 kan – som video - findes her:
<http://www.ft.dk/aktuelt/webtv/video/20171/salen/67.aspx?as=1>

Drøftelsen begyndte kl. 11:59:06 og sluttede kl. 12:49:40

Kulturminister Mette Bock [LA]. Kilde: Folketinget

I begrundelsen for B60 står der bl.a.:

- Med dette beslutningsforslag ønsker Dansk Folkeparti at oprette en sprogtermbank, der har til formål at bevare det danske sprog og udvikle en dansk terminologi og kommunikere dette ud til henholdsvis undervisningssektoren og den øvrige offentlighed.
- Dette skal konkret gøres ved at oprette en sprogtermbank, hvor hverdagsrelaterede ord og fagudtryk på såvel dansk som fremmedsprog med tilhørende definitioner skal registreres i strukturerede databaser og gøres tilgængelige for alle. På den måde får sprogtermbanken karakter af at være både almensproglig og fagsproglig. Undervisere på alle niveauer skal gøres fortrolige med indholdet i sprogtermbanken, så underviserne inddrages og bidrager til den som en naturlig del af undervisningen, ligesom den skal kunne anvendes af læg- og fagfolk i f.eks. den offentlige forvaltning, i erhvervslivet og i EU's sprog tjenester.
- Der er flere muligheder for sprogtermbankens forankring, da det ville være nærliggende, at det foregik på et universitet, f.eks. i forbindelse med et sprogcenter (f.eks. Parallelsprogcentret på Københavns Universitet) eller en afdeling for sprogteknologi (f.eks. Center for Sprogteknologi på Københavns Universitet), hvor der allerede er projekter som involverer terminologi. Dansk Sprognævn kunne også løfte opgaven, da dette ville kunne tilføre sprogtermbanken den nødvendige stabilitet. En tredje mulighed for sprogtermbankens grundlag kunne være et samarbejde mellem de ovennævnte aktører.
- Sprogtermbanken skal endvidere understøtte de enkelte uddannelsesinstitutioners sprogcentre.
- En sprogtermbank kan således bidrage til at opfylde den offentlige sektors stigende behov for at arbejde med sprog f.eks. som led i den voksende digitale sagsbehandling. Det vil sikre såvel

et sammenhængende fagsprog fra skolebænk til arbejdsplads som præcis formidling af forskningsresultater og gnidningsløst samarbejde i internationale forskningsprojekter.

- Etableringen af en sprogtermbank vil være en ressource, der kan medvirke til at fastholde de udenlandske studerende, hvis arbejdskraft vi netop efterspørger i Danmark, ved at give de pågældende studerende mulighed for at styrke såvel deres forståelse af danske samfundsmæssige forhold som deres dansksproglige bevidsthed og kompetencer.

[...]

- Dansk Sprognævn har flere gange advokeret for etableringen af en sprogtermbank, senest i »Hverdagens sprogteknologi nu og i fremtiden«, Philip Diderichsen m.fl. »Nyt fra Sprognævnet«, 2016/1, side 8-13.

- Dansk Folkeparti finder det utidssvarende og ude af trit med udviklingen, at Danmark i modsætning til Norge (»Termportalen« og »Termbasen.no«), Sverige (»Rikstermbanken«) og Finland (»TEPA« (Terminologicentralen) og »Valter« (Statsrådets termbank)) ikke har etableret en sprogbank. De nordiske nabolande har allerede indset behovet for bedre adgang til fagsproglig information, og deres respektive term- og vidensbanker anvendes flittigt. De andre skandinaviske lande er således meget længere fremme i den sprogpoltiske og -teknologiske udvikling end Danmark.

- - -

Henvisning

Philip Diderichsen, Peter Juel Henriksen, Sabine Kirchmeier og Bolette Sandford Pedersen: *'Hverdagens sprogteknologi nu og i fremtiden'* kan findes her:

<https://dsn.dk/nyt/nyt-fra-sproгнаevnet/numre/argang-2015-2019/marts-2016-pdf>

07.03.2018 Miljøminister Esben Lunde Larsen fremviste Miljøstyrelsen's nye domicil i Odense

Miljøminister Esben Lunde Larsen fremviste 07.03.2018 Miljøstyrelsen's nye domicil på Tolderlundsvej 5 i Odense; bygningen har tidligere huset Den Sociale Højskole. Ministeren's fremlæggelse af baggrunden for sin beslutning understreger hvor dårligt funderet Kulturministeren's tilsvarende begrundelse er⁴.

Sammenfatning

Regeringen har båret sig temmelig forskelligt ad i to fynske udflytningssager:

- 1/ Miljøstyrelsen der skal placeres lige ved Banegården i Odense.
- 2/ Dansk Sprognævn der skal placeres et sted i Bogense hvor der ikke længere er en banegård i funktion.

Miljøministeren har lagt vægt på at Miljøstyrelsen kommer til at ligge tæt på jernbanen, at bygningen er velegnet og at der er gode samarbejdsmuligheder med universitetsmiljøet i Odense – fx i forbindelse med rekruttering af medarbejdere.

Kulturministeren har ikke skænket de vanskelige trafikforhold i Bogense en seriøs tanke og hun har *ikke* lagt vægt på at der ikke er noget relevant fagligt miljø i Bogense (for det nærmeste relevante miljø ligger i Odense); hvad hun har lagt vægt på mht de bygningsmæssige forhold vides ikke – måske har hun overladt dét tema til andre?

'Kristeligt Dagblad' skrev 06.03.2018:

- Kulturminister Mette Bock (LA) er ikke bekymret for de konsekvenser, der vil være af udflytningen: Vi er meget bevidste om, at der vil komme en overgangsfase, hvor der vil være en risiko for et kompetencetab og nedgang i aktivitetsniveauet. Og vi vil gøre, hvad vi kan, for at understøtte udflytningsprocessen, så Dansk Sprognævn så hurtigt som muligt kommer på plads - og bliver funktionsdygtige og velfungerende i de nye omgivelser.
- Når regeringen flytter statslige arbejdspladser, er det jo med en ambition om at styrke den geografiske balance i Danmark. Og jeg tror på, at det kan lade sig gøre at rekruttere kvalificeret personale og opbygge nye faglige miljøer - også på sprogområdet - uden for hovedstaden," skriver hun i en mail til Kristeligt Dagblad.

Kulturministeren har lagt stor vægt på en temmelig 'skæv' opfattelse af virkeligheden ... Hun har nemlig antaget at en *væsentlig* del af Dansk Sprognævn's arbejde kan foregå alene ved digital og telefonisk kontakt, se fx s. 12⁵, men hun har ikke rettet

---

4 Det er for at belyse Kulturministeren's beslutning at Miljøministeren's inddrages her. Fokus er på beslutningen om flytningen af Dansk Sprognævn (hvilket indbefatter beslutningsprocessen og beslutningsgrundlaget), og derfor er andre vigtige emner *ikke* taget op.

5 At ordet *væsentlig* må være det 'rette' ord fremgår af sammenhængen i det refererede brev. I brevet står nemlig 'i høj grad': "*Sprognævnets opgaver løses i høj grad digitalt og telefonisk. Det kræver ikke en bestemt fysisk placering i København*". Ordet 'digitalt' har flere betydninger men i brevet bruges ordet hélt upræcist som en sproglig 'joker'. 'Digitalt' betyder – i almindelighed – noget ret 'bredt': at der bruges informationsteknologi ... hvilket

henvendelse til Dansk Sprognævn for at få afklaret de faktiske forhold. Hun har ikke lagt vægt på at en *afgørende* del af det nuværende arbejde foregår ved en løbende personlig kontakt mellem medarbejdere på Dansk Sprognævn og medarbejdere på Københavns Universitet og i DSL⁶- og mellem medarbejdere på Dansk Sprognævn og tegnsprogs miljøet i København⁷.

Ved at forhøre mig i Dansk Sprognævn har jeg fået oplyst at medarbejdere fra Dansk Sprognævn i 2017 har været ude af huset til møder, seminarer og andre arrangementer i 248 tilfælde, hvoraf de 202 fandt sted i København – heraf 90 på Københavns Universitet. Der har i samme år været 453 på besøg, hvoraf 388 fra Københavns-området.⁸

Sammenlagt må Kulturministeren's svar til mig - for så vidt angår beskrivelsen af Dansk Sprognævn's digitale virksomhed - opfattes som misvisende, måske endda som bevidst vildledende? I 'bedste' fald er beskrivelsen skrevet uden tilstrækkeligt kendskab til de faktiske forhold.

Eftersom Kulturministeren's svar er udarbejdet og underskrevet af en embedsmand er det relevant at minde om publikationen: '*Syv centrale pligter for embedsmænd i centraladministrationen — Kodex VII*'. Finansministeriet, september 2015 – som kan findes på adressen: https://modst.dk/media/16963/kodex_vii.pdf. Jf fx s. 21:

— Embedsmænd må ikke selv videregive – eller medvirke til, at ministeren videregiver – oplysninger, som er urigtige eller i sammenhængen er vildledende, f.eks. i ministeriets publikationer, på ministeriets hjemmeside, til pressen eller til borgere.

— Embedsmænd må ikke medvirke til, at en minister eller et ministerium til Folketinget videregiver oplysninger, der er urigtige eller vildledende, eller fortier oplysninger, der er væsentlige for Folketinget. F.eks. i svar på spørgsmål fra Folketinget eller i lovforslag, der fremsættes for Folketinget.

---

der gøres *alle* steder i den offentlige sektor. I en seriøs brevveksling – som den aktuelle - burde man derfor angive til hvilket formål, hvordan og i hvilken grad man bruger digital teknologi på Sprognævnet; i brevet er der ingen sondring mellem indlæsning af analoge og digitale data, transformation af analoge data til digitale data, ajourføring og sikring af analoge og digitale data, udarbejdelse af artikler, bøger og lignende, optagelse af lyd og video, transformation og bearbejdelse heraf, korrespondance og telefonisk eller visuel kommunikation over internettet - hvortil kommer varetagelsen af forskellige formidlingsopgaver der typisk har både analoge og digitale aspekter. Det er påfaldende at sætningen: "*Det kræver ikke en bestemt fysisk placering i København*" bruges som et slags alibi for ikke at forholde sig seriøst til hvilke placeringer der ville være mere eller mindre hensigtsmæssige ift løsningen af Sprognævnet's opgaver hvad enten disse er af analog eller digital art eller begge dele.

6 Det Danske Sprog- og Litteraturselskab der befinder sig i København. DSL udgiver fx Den Danske Ordbog og andre opslagsværker. En del af arbejdet gøres i et tæt samarbejde med Dansk Sprognævn.

7 Tegnsprogs miljøet i København omfatter Danske Døves Landsforbund og Døveforeningen af 1866 som ligger inden for gåafstand fra Sprognævnet i København. Desuden UCC som huser tegnsprogsuddannelsen som Sprognævnet samarbejder med i forbindelse med tegnsprogsordbogen. Endelig er der tegnsprogsforskere på Københavns Universitet.

8 Foruden de anførte tal har jeg gennemgået Rammeaftale af december 2014 (der omhandler årene 2015-2018) mellem Kulturministeriet (ved departementschef Marie Hansen) og Dansk Sprognævn (ved direktør Sabine Kirchmeier-Andersen). Rammeaftalen beskriver bl.a. hvad der er institutionens mission og vision, hvilke specifikke mål man skal tilgodese og hvilke opgaver man skal løse. Det fremgår tydeligt at det er en forudsætning at Sprognævnet er i tæt forbindelse med forskellige forskningsmiljøer og med mange brugergrupper.

— Embedsmænd må ikke rådgive ministeren på en måde, som indebærer, at der f.eks. ved afgivelse af urigtige oplysninger eller fortielse af oplysninger handles i strid med sandhedspligten. Og de skal advare ministeren, hvis denne er på vej til at handle i strid med ministerens sandhedspligt.

— Hvis ministeren eller en overordnet giver ordre til at videregive oplysninger, skal embedsmænd sige fra, hvis det er klart, at ordren strider mod sandhedspligten, jf. den femte pligt om ansvar og ledelse.

Pligten til at give retvisende, ikke-vildledende svar indebærer bl.a., at det ved besvarelse af spørgsmål fra f.eks. Folketinget bør tilstræbes at fortolke de forudsætninger, som spørgeren formodes at have lagt til grund for sit spørgsmål, og udforme svaret i lyset heraf. Hvis dette er meget vanskeligt, bør en almindelig sproglig fortolkning af spørgsmålet lægges til grund for besvarelsen. Sandhedspligten indebærer ikke, at alle faktuelle oplysninger i alle tilfælde skal medtages i de svar, som en minister eller et ministerium giver til Folketinget. Men embedsmænd skal sikre, at der ikke udelades faktuelle oplysninger, som er af afgørende betydning for forståelsen af svaret eller for det forhold eller den sag, der spørges til, så svaret ikke bliver retvisende.'

Fremvisningen i Odense

TV2FYN dækkede begivenheden ved en direkte udsendelse på sin web-side og på Facebook. Se nærmere på:

<https://www.tv2fyn.dk/artikel/her-skal-miljoestyrelsen-holde-til-i-odense>

Nedenfor følger først en ordret udskrift af nogle afsnit der har særlig betydning ift udflytningen af Dansk Sprognævn [udskriften har jeg ansvaret for]. Derefter følger et kommentar afsnit.

[TV2Fyn's journalist, Ditte Sofie Dreyer] Esben Lunde Larsen må jeg lige afbryde? ... Hvad er det for parametre I har kigget på når I har valgt stedet?

[Esben Lunde Larsen] Vi har selvfølgelig kigget efter dén funktionalitet som huset skal have i forhold til medarbejderne; det skal have en vis standard; der skal være nogle faciliteter som gør det attraktivt at arbejde der; vi har været meget bevidste om at det skulle ligge tæt på Odense Banegård så det var nemt i hverdagen - også for dem der evt vælger at pendle hertil; det er jo også sådan at Miljøstyrelsen har med mange aktører at gøre, så det [skal] også være et centralt sted både på Fyn og i Odense - så det er nogle ting vi har kigget grundigt igennem ...

[TV2Fyn's journalist, Ditte Sofie Dreyer] Hvorfor lige Odense?

[Esben Lunde Larsen] Odense er et godt og centralt sted, det er et sted med en stærk universitetskultur og en stærk videnskultur; et sted med masser af muligheder i forhold til at bo og have et familieliv med masser af attraktive ting; så [vi har] ønsket at tilgodese også Fyn i vores udflytning som regering fordi det ikke kun [er] hovedstaden der har en førstefødselsret til statslige arbejdspladser, det er også hele landet; dér har det været væsentligt for os også at få sendt dét signal.

Jeg vil gerne sige [at] de fynske borgmestre i bred almenhed virkelig har vist sig fra [deres] bedste side i at kunne se at det her er et forhold [der] gavner hele Fyn både i forhold til rekruttering og bosætning og lignende.

...

[Esben Lunde Larsen, tale]: Hjertelig velkommen ... Vi glæder os til at samle hele Miljøstyrelsen i Thrige-firkanten ... [Thomas B. Thrige har lagt navn til stedet ... han spillede en vigtig rolle i etableringen af Odense som industrisamfund, men]

Odense er [i dag] meget mere end dét, det er også et videnssamfund, et videnscentrum for rigtig meget og dét har vi selvfølgelig kigget til da vi skulle se efter hvor vi gerne [ville] være henne med vores miljøstyrelse fordi det er 440 højt specialiserede årsværk der skal være her, og det [er] noget af dét som er væsentligt, at vi har et vidensmiljø at spille sammen med ... Det er vi glade for og derfor er vi også glade for at rektor for Syddansk Universitet har taget [sig] tid til at komme her i dag ...

For os i Regeringen er dette fase to i den store indflytningsplan hvor næsten omkring 8.000 medarbejdere flyttes fra hovedstaden ind i landet - et vigtigt signal til at hele Danmark har ret og krav på at have statslige arbejdspladser både i forhold til at skabe udvikling og vækst og [...] attraktive arbejdspladser og jeg er rigtig glad for at vi kan levere en styrelse her til Odense og med '*Bedre Balance II*' som vi offentliggjorde i januar, ja dér når vi så rundt i hele landet med statslige arbejdspladser og det er et vigtigt vigtigt signal.

[Stor tak til alle borgmestrene på Fyn]

- - -

Odense's borgmester - Peter Rahbæk Juel - og rektor for SDU - Henrik Dam - fremhævede at SDU er leveringsdygtige i fagfolk på miljøområdet hvad enten det er fagfolk med tør eller våd baggrund, med humanistisk, naturvidenskabelig eller samfundsvidenskabelig baggrund.

Borgmesteren mente at Miljøstyrelsen ville kunne tackle evt overgangsproblemer, fx mht et midlertidigt videnstab.

Rektor tilføjede at Miljøstyrelsen ikke alene var relevant som ansættelsessted, men også som samarbejdspartner - fx i forbindelse med opgaveskrivning på SDU og med forskning.

Esben Lunde Larsen blev spurgt om mulighederne for at tilknytte studentermedhjælpere og svarede at man i løbet af det næste halve års tid ville se nærmere på dette, men han var ikke i tvivl om at der ville blive behov for at ansætte studentermedhjælpere og deltidsansatte.

Kommentar

Regeringens beslutning om at flytte Dansk Sprognævn fra hovedstadsområdet til Bogense er først og fremmest en politisk beslutning og i den sidste ende er det

Folketinget der har kompetencen til at afgøre om beslutningen skal passere uden anmærkninger - eller om den eksplicit skal accepteres, modificeres eller forkastes.

Der er til dato ingen der har betvivlet at Regeringen har ret til at beslutte den specifikke flytning på dét grundlag den har fundet var tilstrækkeligt. Ej heller at Regeringen har ret til efterfølgende at effektuere beslutningen.

Regeringen skal selv sagt respektere den gældende lovgivning, herunder den gældende lov om Dansk Sprognævn, Finansloven og Forvaltningsloven.

Der er intet i loven om Dansk Sprognævn der siger noget om *hvor* institutionen skal være placeret geografisk (men det er underforstået at placeringen er i Danmark).

Det er anført at "Bestyrelsen er Dansk Sprognævns øverste ledelse og har det overordnede ansvar for nævnets virksomhed."

Endvidere at "Bestyrelsen skal sammensættes således, at den [...] repræsenterer sproglig, økonomisk og ledelsesmæssig indsigt".

Bestyrelsen er beskikket af Kulturministeren efter særlige regler.

*Selv om det er Regeringens kompetence at beslutte hvor institutionen skal være placeret geografisk er det påfaldende og – efter min mening – stærkt kritisabelt at Regeringen (gennem Kulturministeren) ikke har forhørt sig hos Bestyrelsen om en så betydningsfuld ting som at flytte institutionen til Bogense med de konsekvenser det måtte få. En placering i Bogense må nemlig antages at få ret store økonomiske og ledelsesmæssige konsekvenser og vil derfor også få betydning for dén kvalitet arbejdet vil få i de kommende år. At man ikke har taget initiativ til en drøftelse med bestyrelsen og direktøren eller til en høring af dem **før** man traf udflytningsbeslutningen tyder ikke på at man har lagt synderlig vægt på at man havde en kompetent bestyrelse som skulle løse forskellige ledelsesmæssige opgaver med ansvar over for Kulturministeriet m.fl.*

Henvisninger:

Lov om Dansk Sprognævn:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=167989>

Lov om forskning ved arkiver, biblioteker, museer m.v.:

<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/1996/224>

Hvilke hensyn har Regeringen lagt vægt på med 'Bedre Balance II'?

Som det fremgår af de følgende uddrag fra 'Bedre Balance II'-papiret har Regeringen lagt stor vægt på at man ved udflytningerne har taget hensyn til at man fastholdt og udviklede de faglige miljøer på de berørte institutioner⁹, ikke alene af faglige grunde

---

⁹ Dette hensyn nævnes 7-8 gange i 'Bedre Balance II'-papiret. Ikke desto mindre er det meget svært at se at Kulturministeren overhovedet har taget hensyn til det i tilfældet Dansk Sprognævn.

og for at muliggøre at institutionerne hurtigt kunne komme til at arbejde effektivt og økonomisk forsvarligt, men også af personalepolitiske grunde:

- Regeringen lægger vægt på, at placeringen af statslige arbejdspladser sker under hensyntagen til fastholdelsen og udviklingen af faglige miljøer. Hvor det har været muligt, er institutioner placeret i faglige klynger med henblik på at understøtte stærke faglige miljøer og videndeling (s. 11).

- Statens arbejdspladser skal være fordelt bredt i Danmark og drage nytte af de kompetencer og faglige miljøer, der findes i hele landet. Statslige arbejdspladser kan ikke i sig selv skabe vækst og udvikling, men de bidrager til at skabe aktivitet og stimulere udviklingen i det omkringliggende område (s. 3).

- Med de flere tusinde nye arbejdspladser bygger vi videre på eksisterende faglige miljøer og danner grundlaget for nye. Samtidig er det et væsentligt hensyn for regeringen, at de nye arbejdspladser får de rette betingelser for en effektiv og økonomisk forsvarlig drift (s. 4).

- Regeringen lægger vægt på, at placeringen af statslige arbejdspladser sker under hensyntagen til fastholdelsen og udviklingen af faglige miljøer. Denne ambition genfindes i de erfaringer, institutionerne selv har gjort sig. Flere institutioner nævner således, at de har haft gavn af en placering i tilknytning til andre institutioner og det faglige miljø i det pågældende område (s. 19)

- Regeringen prioriterer en bedre balance i placeringen af de statslige arbejdspladser, således at staten i højere grad er til stede i hele landet. I valget af lokationer er der derfor tilstræbt at sikre en fornuftig geografisk balance, nærhed til borgere og virksomheder og mulighed for effektiv drift. I lyset af erfaringerne fra første runde af flytningen af statslige arbejdspladser, er det ligeledes søgt at understøtte stærke faglige miljøer i de respektive områder samt at placere mindre enheder sammen med eksisterende arbejdspladser (s. 21)

- Personalepolitiske pejlemærker

- Sikre tidlig og åben kommunikation
- Fastholde medarbejdere og kompetencer
- Hjælpe medarbejdere videre, som ikke ønsker at følge med
- Give medarbejdere, der flytter med, en god start
- Sikre og fastholde stærke faglige miljøer på den nye beliggenhed (s. 35).

- Regeringen lægger vægt på, at de stærke faglige miljøer fastholdes og udvikles. For at modgå, at institutionernes drift midlertidigt påvirkes negativt, mens flytningen planlægges og står på, er det vigtigt at planlægge og understøtte en velfungerende overgang. Det kan være en fordel, hvis opbygningen sker gradvist med overlappende bemanning i en periode, således at medflyttere og den afgivende lokations medarbejdere er tæt involveret i oplæring og overdragelse af opgaver til nye kolleger. Institutionerne kan i den sammenhæng overveje at tilbyde relevante medarbejdere pendlerordninger o.l. Det er en stor opgave at sikre en vellykket implementering, og de berørte institutioners arbejde med flytningen vil derfor blive understøttet gennem bl.a. personalejuridisk rådgivning og generel vejledning af institutionerne. Det kan være hensigtsmæssigt at søge inspiration og at genbruge gode erfaringer fra kolleger i staten, som har prøvet det før. Mere information og inspiration kan findes på Moderniseringsstyrelsens hjemmeside modst.dk om geografisk flytning (s. 36).

Beslutningsmæssige principper

Alle forvaltningsbeslutninger der træffes af en dansk myndighed er (i modsætning til politiske beslutninger) i princippet omfattet af gældende lov om forvaltning (og af den retspraksis der har udviklet sig).

Henvisning: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=161411>

Udflytningen af Dansk Sprognævn til Bogense er en regeringsbeslutning om placeringen af en specifik statsinstitution, og det er ikke den slags beslutninger der var tænkt på da man vedtog Forvaltningsloven. Derimod er der en række forvaltningsmæssige beslutninger der skal tages i konsekvens af flytningen – fx beslutninger der vedrører ansættelsesmæssige forhold for medarbejderne; den slags beslutninger skal træffes i overensstemmelse med de generelle principper og regler herom.

Se her Finansministeriets vejledende notat fra 2002 der bærer overskriften: *'Udflytning af statslige institutioner fra Hovedstadsområdet til provinsen - gennemgang af gældende regelsæt'*:

http://pav.perst.dk/~media/PDF%20filer/Vejledninger/Udflytning_20021001.ashx

S. 4 bemærkes: "Selve beslutningen om en udflytning er et politisk spørgsmål, som samarbejdsudvalget ikke har indflydelse på. Når beslutningen om en udflytning er taget, skal samarbejdsudvalget til gengæld drøfte konsekvenserne af udflytningen."

I Regeringens 'udflytningsgrundlag' - 'Bedre Balance II' - henvises der til nyere materiale om udflytninger, se:

<https://modst.dk> hvor man ledes frem til:

<https://modst.dk/hr/personaleforhold/geografisk-flytning/>

Selv om flytningsbeslutningen er en regeringsbeslutning osv kan det være meningsfuldt at erindre hvilke grundlæggende principper der gælder for forvaltningsmæssige beslutninger og for afgørelser i almindelighed.

Nogle af de grundlæggende principper ligger 'forud for' eller ved siden af dem der er beskrevet i Forvaltningsloven. Se fx Moderniseringsstyrelsen's beskrivelse af Officialmaksimen m.fl.:

<http://pav.perst.dk/Publikation/Forvaltningsret%20persondataloven%20mv.aspx?showContent=1>

Nedenfor gengives beskrivelsen i let redigeret form (i opret skrift) med kommentarer (i kursiv):

- Officialmaksimen: En myndighed skal indhente de informationer der er nødvendige for at man kan træffe beslutning på et tilstrækkelig oplyst grundlag.

Så vidt jeg kan sé har Kulturministeren ikke indhentet alle de nødvendige informationer, fx har man ikke forhørt sig om alternative placeringer eller om konsekvenserne af en flytning til Bogense – hverken i bestyrelsen, i repræsentantskabet, hos den daglige ledelse eller hos medarbejderne.

- **Lighedsgrundsætningen:** Der må hverken forekomme direkte eller indirekte forskelsbehandling. Forvaltningsmyndighederne er således underlagt et krav om, at der ikke må gøres forskel på ensartede tilfælde.

Så vidt jeg kan sé har Miljøministeren anvendt kriterier for sine beslutninger der adskiller sig tydeligt fra dem Kulturministeren har anvendt. Miljøministeren's kriterier ligger meget tættere på hvad der er tilkendegivet i "Bedre Balance II" end Kulturministeren's gør.

- **Ved skønsmæssige afgørelser må der som hovedregel ikke opstilles regler, der begrænser eller udelukker skønnet:** Det er således fx ikke normalt tilladt uden særlig hjemmel udelukkende at lægge vægt på ét kriterium med den konsekvens, at andre saglige kriterier udelukkes. Betænelighederne ved opstilling af en sådan regel består bl.a. i, at atypiske sager risikerer at blive ukorrekt behandlet. *Så vidt jeg kan sé har Kulturministeren ikke inddraget alle relevante kriterier og har tillagt nogle af dé kriterier der **er** blevet anvendt en vægt de ikke burde have.*

- **Magtfordrejning:** Der må ikke tages uvedkommende hensyn eller inddrages usaglige kriterier, når der skal træffes en afgørelse. Forvaltningen er således begrænset i valget af kriterier (hensyn), idet visse kriterier (hensyn) ikke lovligt kan indgå som grundlag for den foreliggende afgørelse. Det må afgøres konkret i den enkelte sag, hvilke kriterier og hensyn der lovligt kan inddrages.

På den ene side kan det være hensigtsmæssigt og rimeligt at gøre 'noget' særskilt for Bogense og Nordfyns Kommune, på den anden side er det ikke på nogen måde sandsynliggjort at indflytningen af Dansk Sprognævn kan tilføre området 'noget' der vil være til gavn for det.

14.03.2018 og 21.03.2018 To 'supplerende' svar fra Kulturministeren

Kulturministeren har svaret mig direkte én gang, indirekte endnu én gang i et par svar til Folketinget's Kulturudvalg.

Første gang 14.03.2018:

Kære Bjørn Andersen

Tak for din supplerende mail¹⁰ til din første henvendelse. Kulturministeren har ikke yderligere bemærkninger til sagen, end de som fremgår af første svar til dig¹¹.

Flytningen af Dansk Sprognævn til Bogense er en politisk beslutning taget af regeringen, som bunder i en ambition om at skabe bedre balance i Danmark.

Regeringen erkender, at der i en overgangsperiode kan ske et servicefald som følge af flytningen, men er overbevist om, at flytningen på lidt længere sigt bidrager til bedre balance i landet, og at sprognævnet kan genetablere serviceniveauet og samarbejdsrelationerne i Bogense.

Mvh.

Martin Bork

Specialkonsulent

---

¹⁰ Nemlig som svar på mit følgebrev 11.03.2018 til en version af dette papir. Min første henvendelse er aftrykt tidligere i dette papir.

¹¹ Se s. 12.

Anden gang 21.03.2018 (som svar på Mogens Jensen's to spørgsmål via Folketinget's Kulturudvalg)

[Ministeren har besvaret Mogens Jensen's to spørgsmål under ét. Se ovenfor s. 26 og s. 31].

Regeringens beslutning om at udflytte statslige arbejdspladser bunder i en ambition om at skabe en bedre geografisk balance i Danmark. Dette gælder også beslutningen om at flytte Dansk Sprognævn til Bogense.

Dansk Sprognævn løser i dag vigtige opgaver for hele landet, som de også kan løse fra Bogense. Regeringen erkender, at der på kort sigt vil være omkostninger forbundet med flytningen, og at der i en overgangsperiode vil være en risiko for kompetencetab og nedgang i aktivitets- og serviceniveauet. Regeringen er dog overbevist om, at Sprognævnet kan opbygge faglige kompetencer og fortsætte samarbejdet på tværs af landet – også fra Bogense.

Vi vil gøre, hvad vi kan for at understøtte udflytningsprocessen, så Dansk Sprognævn så hurtigt som muligt kommer på plads og bliver funktionsdygtigt og velfungerende i de nye omgivelser.

Mette Bock

26.03.2018 Opsummering

Ministerens svar er hverken særlig imødekomende eller overraskende. Der er en anden 'ting' der er vigtigere, både i sig selv og fordi Dansk Folkeparti er en meget vigtig medspiller: Den nylige 20 %'s beskæring af Danmarks Radio¹²:

Ministeren indrømmer at der vil være risiko for kompetencetab og nedgang i Sprognævnet's aktiviteter.

På den anden side er hun overbevist om at Sprognævnet efter en overgangsperiode vil komme op igen osv.

Det er **påfaldende** at Ministeren slet ikke forholder sig til

– Påvisningen af at hun har sat sig fuldstændig ud over én af Regeringen's grundlæggende præmisser i "*Bedre Balance II*": at man vil bygge på eksisterende faglige miljøer osv.

– Påvisningen af at hun ikke på nogen som helst måde har inddraget dén bestyrelse der står i spidsen for Dansk Sprognævn ... og som er beskrevet tydeligt i loven om Dansk Sprognævn, herunder mht ledelsesansvar og nødvendigheden af at medlemmerne tilsammen dækker både sproglig, økonomisk og ledelsesmæssig indsigt¹³.

– Formodningen om at Bogense-løsningen ikke på nogen tydelig måde vil kunne støtte udviklingen i Nordfyns kommune¹⁴.

– Påvisningen af at det i praksis er så tungt at pendle fra hovedstadsområdet til Bogense med offentlige transportmidler at de fleste af de nuværende medarbejdere (eller dem alle) vil være nødt til at opgive dén måde at løse dagligdagens transportproblemer på.

---

12 Beskæringsaftalen er givetvis vigtig i den folketingspolitiske sammenhæng, men det vil føre for vidt at inddrage den i dette papir hvor fokus er på flytningen af Dansk Sprognævn. Dog – det er påfaldende at Kulturministeren – efter eget udsagn – har ønsket at de overordnede økonomiske grundvilkår var fastlagt før andre politiske partier (fx Socialdemokratiet og De Radikale) blev inviteret med til en drøftelse af et kommende medieforlig.

13 Se nærmere ovenfor s. 41.

14 At Nordfyns Kommune (og Bogense) er udfordret – og har brug for at der tænkes seriøst og dybt – fremgår også af hvad der fornylig er blevet oplyst om helbredstilstanden og de formentligt bagvedliggende årsager. Se TV2Fyn's netartikel 12.03.2018: 'Nordfynboer er tykkere og ryger mere end odenseanere, 23 procent af nordfynboerne er svært overvægtige. Årsagen skal findes i den sociale ulighed, forklarer professor.':

<https://www.tv2fyn.dk/artikel/nordfynboer-er-tykkere-og-ryger-mere-end-odenseanere>

Se desuden: 13.03.2018: <https://www.tv2fyn.dk/artikel/nordfynsk-undvalgsformand-nu-skal-der-goeres-noget>

Det må noteres at **de omtalte faglige og praktiske besværligheder alene er selvskabte plager ... idet de skyldes at Ministeren egenrådigt (imod råd fra alle de fagfolk der har ytret sig) har valgt en Bogense-løsning frem for en Odense-løsning (eller dén Nyborg-løsning som Alex Ahrendtsen fra begyndelsen har peget på).**

Konklusionen er

- at man - den parlamentariske situation (og opbakningen fra Dansk Folkeparti) taget i betragtning - må tage Ministeren's svar til efterretning,
- at man derfor må respektere at Dansk Sprognævn flyttes til Bogense,
- og at man i øvrigt stilfærdigt må afvente hvad der sker frem til regeringsdannelsen efter næste folketingsvalg.

På dét tidspunkt vil det *måske* være muligt at justere forholdene på den ene eller anden måde - hvis dette anses for at være det mest hensigtsmæssige på dét tidspunkt.

Forhåbentlig vil man justere konceptet for kommende placeringer og udflytninger på en sådan måde at man foretager det nødvendige analyse- og høringsarbejde *før* man træffer beslutningerne.

Beslutningen om flytningen af Dansk Sprognævn er et eksempel på at 'man' har truffet - og indstændigt fastholdt - en beslutning der kan bruges som skoleeksempel på hvordan man *ikke* skal bære sig ad.

11.04.2018 Sprogforskerne havde foretræde for Kulturudvalget

En række sprogforskere havde søgt foretræde for Folketinget's Kulturudvalg onsdag den 11. april 2018 (se sprogforskernes brev til Kulturudvalget, s. 16).

Under foretrædet forelagde de et talepapir som Kulturudvalget dagen efter sendte til Kulturministeren for kommentar.

Desuden bad Kulturudvalget (med spm 130) ministeren redegøre for den faglige begrundelse for at flytte Dansk Sprognævn til Bogense, se s. 55.

*Dette viser at Kulturudvalget **ikke** - efter at Kulturministeren flere gange **har** ytret sig om begrundelsen for flytningen til Bogense – mener at kende til en sådan **faglig** begrundelse.*

At Kulturudvalget undrer sig over ministerens flytningsbeslutning, for ikke at sige at man er temmelig skeptisk over den, fremgår af dét samrådsspørgsmål man har stillet til Kulturministeren og til Uddannelses- og Forskningsministeren i forening, se s. 55.

Følgrebrev fra Frans Gregersen

”Jeg vedhæfter en redegørelse for Tegnsprogrådets særlige problematik i forbindelse med den planlagte flytning af Dansk Sprognævn til Bogense udarbejdet af Tegnsprogrådets formand, professor, dr. phil. Elisabeth Engberg-Pedersen.

Delegationen til mødet d. 11.4 kommer til at bestå af følgende, som alle har underskrevet henvendelsen. De resterende underskrivere er forhindret i at deltage men har givet os mandat til også at tale på deres vegne:

Dorthe Duncker, lektor, ph.d., Københavns Universitet

Frans Gregersen, professor, dr. phil., Københavns Universitet

Peter Harder, professor, dr. phil., Københavns Universitet

Lars Heltoft, professor, Københavns Universitet

Henrik Jørgensen, lektor, dr. phil., Aarhus Universitet

Tore Kristiansen, professor, lic. phil., Københavns Universitet

Ole Togeby, professor emeritus, dr. phil., Aarhus Universitet”

Gengivet efter: <http://www.ft.dk/samling/20171/almdel/KUU/bilag/126/1868121.pdf>

Redegørelse for Tegnsprogrådets særlige problematik

Dansk Tegnsprogråd blev oprettet under Dansk Sprognævn 1. januar 2015 med hjemmel i Lov om ændring af lov om Dansk Sprognævn af 26. maj 2014.

Den 1. november 2015 blev cand.mag. Janne Boye Niemelä og ph.d. Anne Kjærgaard ansat i to deltidsstillinger (henholdsvis 20 og 17 timer om ugen) til at varetage Tegnsprogrådets sekretariatsfunktioner, og det førte til oprettelsen af Afdeling for Dansk Tegnsprog, som altså nu har fungeret i godt to år.

Afdelingens opgaver er at

- besvare henvendelser om dansk tegnsprog og vejlede om tegnsprogsbrug
- samarbejde med relevante interessegrupper og institutioner inden for tegnsprogsområdet
- sekretariatsbetjene Dansk Tegnsprogråd.

I de to år siden oprettelsen har afdelingens medarbejdere i samarbejde med Tegnsprogrådet bl.a.

- oprettet en svartjeneste for dansk tegnsprog og besvaret 267 henvendelser fra offentligheden om oversættelse af danske ord til dansk tegnsprog, tegns betydning og oprindelse, internationalt tegnsprog, brug af dansk tegnsprog i skolerne i Danmark (international henvendelse) og meget mere,
- oprettet og afholdt møder med en referencegruppe på 20 døve tegnsprogsbrugere, som medarbejderne kan henvende sig til når der er behov for at afklare udbredelsen af tegn blandt talere af dansk tegnsprog
- oprettet en online informationsside om dansk tegnsprog (<http://dansktegnprog.dk>), hvor man kan finde informationer om dansk tegnsprog, svar på hyppigt stillede spørgsmål, quizzer, links til materialer om dansk tegnsprog m.m.,
- i samarbejde med Tegnsprogrådet afholdt en række møder med professionelle interessegrupper (fx Døvefilm) og åbne møder med døve tegnsprogstalere forskellige steder i landet med henblik på at kortlægge brugernes forventninger til afdelingen og Tegnsprogrådet,
- deltaget i erfaringsudvekslingsmøder med tilsvarende institutioner i de andre nordiske lande,
- forestået digitalisering af et stort videomateriale med optagelser af dansk tegnsprog i det 20. århundrede fra tegnsprogstolkeuddannelsen på UCC (tidligere under Center for Tegnsprog og Tegnstøttet Kommunikation – KC) og fra Døvehistorisk Selskab,
- haft løbende kontakt med professionelle der arbejder med dansk tegnsprog, bl.a. gennem konsulentarbejde for projektet Webtilgængelighed for læsesvage døve ved Center for Døvblindhed og Høretab i Ålborg.

Afdelingen har haft tilknyttet en cand.mag. i lingvistik i løntilskudsordning og har p.t. en studentermedhjælper og en praktikant fra København Universitet.

Da Tegnsprogsrådet var blevet nedsat og der skulle ansættes en medarbejder til sekretariatsfunktionen, blev det besluttet at dele stillingen i to deltidsstillinger. Den væsentligste begrundelse for dette var at afdelingen har brug for både ekspertise inden for dansk tegnsprog og for kendskab til sprogpolitisk arbejde. Tegnsprogsrådet skønnede at der i 2015 ikke var noget enkeltindivid i Danmark der tilgodeså begge disse behov.

For at sikre afdelingens forankring i Dansk Sprognævn blev det besluttet at ansætte ph.d. Anne Kjærgaard i den ene deltidsstilling. Anne Kjærgaard har arbejdet på Dansk Sprognævn som ph.d.-studerende og derefter videnskabelig medarbejder og forsker siden 2006 og har i høj grad bidraget til afdelingens forankring i Dansk Sprognævn.

Til stillingen som kyndig i dansk tegnsprog med sprogvidenskabelig uddannelse var der i alt ti ansøgere, men kun en forenede de to kvalifikationskrav, nemlig Janne Boye Niemelä, som er døv tegnsprogstaler og cand.mag. i lingvistik.

Gruppen af mennesker for hvem dansk tegnsprog er det primære kommunikationsmiddel, er lille, skønsmæssigt nogle tusinde. Ydermere undergår denne gruppe store ændringer i disse år, hvor hovedparten af døvfødte børn udstyres med cochlear implant (CI). Vi ved ikke hvordan denne teknologi vil komme til at præge dansk tegnsprog, fordi det endnu er meget uklart hvor mange CI-opererede der vil komme til at bruge dansk tegnsprog eller en eller anden form for tegnbaseret kommunikation fremover. Men vi ved at der fortsat vil være talere af dansk tegnsprog i hvert fald de næste 70-90 år.

Dansk tegnsprogs historie går tilbage til i hvert fald starten af 1800-tallet, hvor den første døveskole blev oprettet. Fra sidste halvdel af 1800-tallet blev sproget imidlertid mere eller mindre udelukket fra undervisningen på døveskolerne og fik ingen officiel støtte. Siden 1970'erne har der været stigende anerkendelse af dansk tegnsprog som et sprog og som den bærende faktor i døves fællesskab og deres integrering i det danske samfund (gennem undervisning, tolkning, oplysning på dansk tegnsprog m.m.). Derfor var det en stor triumf og glæde for døvesamfundet da "loven om dansk tegnsprog" blev vedtaget 13. maj 2014.

Det er vigtigt at kende denne baggrund for at forstå hvor sårbar Afdeling for Dansk Tegnsprogs kontakt til døvegruppen er. På møderne med døve tegnsprogstalere rundt i landet har der været enorm interesse for og entusiasme omkring Afdeling for Dansk Tegnsprogs arbejde. Diskussionerne har gået højt og har handlet om alt det som hørende diskuterer i sprogrigtighedsdebatter (hvorfor taler unge så sjusket? hvorfor er der så mange der bruger amerikanske tegn? hvorfor kan Afdeling for Dansk Tegnsprog ikke bestemme hvilke tegn man må bruge? osv.).

Kontakten mellem Dansk Tegnsprogsråd og Afdeling for Dansk Tegnsprog på den ene side og primærbrugerne af dansk tegnsprog på den anden er dybt afhængig af medarbejdere som kan forholde sig professionelt til sprogs spørgsmål og samtidig har støtte og opbakning i døvesamfundet. Spørgsmål som 'Hvorfor er der hørende medlemmer af Dansk Tegnsprogsråd og i Afdeling for Dansk Tegnsprog?' er blevet rejst på møderne med døve rundt i landet.

Det er altså meget tvivlsomt om støtten til afdelingens arbejde kunne bevares hvis der ikke var en døv medarbejder i afdelingen. Janne Boye Niemelä er den eneste som

forener at være cand.mag. med et sprogfag (lingvistik), selv er modersmålsbruger af dansk tegnsprog og har erfaring med beskrivelse af dansk tegnsprog. JBN flyttede for 11 år siden til Malmø for at hendes to døve børn kunne få det bedst mulige institutions- og skolemiljø baseret på et tegnsprog. Et tilsvarende skoletilbud findes ikke i dag i Danmark. Af familiemæssige årsager ønsker JBN ikke at flytte til Bogense og ikke at pendle fra Malmø.

Gengivet efter: <http://www.ft.dk/samling/20171/almudel/KUU/bilag/126/1868120.pdf>

Sprogforskernes foretræde:

<http://www.ft.dk/samling/20171/almdel/KUU/bilag/143/index.htm>

Talepapir til foretræde for Folketingets Kulturudvalg d. 11.4. kl. 10.00

1. Kulturministeren har besluttet at Dansk Sprognævn skal flytte sine aktiviteter til Bogense.
2. Det sker med henvisning til regeringens politik om udflytning af statslige arbejdspladser fra hovedstaden.
3. I andre tilfælde hvor institutioner er blevet udflyttet, har man taget hensyn til deres samarbejds- og netværksbehov. Dette er ikke sket for Dansk Sprognævn.
4. Dansk Sprognævn er en forsknings- og dokumentationsinstitution med en udstrakt kontaktflade til danske sprogbrugere dels gennem telefonen, dels gennem mail.
5. Kontakt kan opnås uafhængigt af hvor i landet Dansk Sprognævn placeres. Det er disse opgaver ministeren henviser til i sin omtale af udflytningen.
6. Men nævnet har også som kernefunktion forsknings- og dokumentationsopgaver. De kan til gengæld kun ske i tæt samarbejde med de sprogvidenskabelige miljøer på et universitet. En del af dette arbejde varetages af studentermedhjælp hentet fra universitetets relevante fag.
7. Disse forsknings- og dokumentationsopgaver kan næppe gennemføres i Bogense som følge af at der her ikke er samarbejdspartnere (for de sprogkyndige medarbejdere, for it-medarbejderne, for tegnsprogsspecialisterne og for studentermedhjælperne).
8. Samtidig er de vigtigste af de mulige samarbejdspartnere fysisk yderst vanskelige at få kontakt med pga. de dårlige trafikforbindelser til og fra Bogense.
9. Af samme grund vil en række nøglemedarbejdere ikke flytte til Bogense (jf. bl.a. Tegnsprogrådets uerstattelige medarbejder Janne Niemelä, men også indtil videre alle andre ansatte). Det vil formentlig heller ikke være muligt at finde kvalificerede studentermedhjælpere.
10. Dansk Sprognævn er som andre af Kulturministeriets forskningsinstitutioner pålagt at skulle medvirke i forskeruddannelsen. Forskeruddannelsen foregår ved et universitet og i samarbejde med den pågældende institution under Kulturministeriet. Men det vil være meget lidt attraktivt for kvalificerede kandidater at søge til Bogense, langt væk fra det universitet nævnet ville skulle samarbejde med. Fornyelsen af Dansk Sprognævn bliver dermed vanskeliggjort til det umulige.
11. Det vil i sig selv betyde et betydeligt kulturtab at alle medarbejdere skal erstattes, og at nævnet mister sit remtræk med et akademisk uddannelsessted.
12. Det vil herudover være meget vanskeligt at rekruttere studentermedhjælp hvorfor nævnets rolle som uddannelsessted vil forvitre.

13. Hertil kommer at man kan frygte at det ikke vil være muligt at rekruttere nye kvalificerede medarbejdere der vil bosætte sig i Bogense.

14. I en sådan situation appellerer vi til Folketinget, i dette tilfælde Folketingets Kulturudvalg: Når en minister ikke vil tage vare på en national institution som er placeret i hendes ressort, må Folketinget gøre det.

15. Vi foreslår at Dansk Sprognævn placeres i Odense. Her er der en akademisk infrastruktur, samarbejdsmuligheder og uddannelser i dansk og andre sprog, og her kan der skabes en smidig overgang for de medarbejdere som ikke ønsker at flytte med. En anden, ringere, men brugbar mulighed er at flytte Dansk Sprognævn til Nyborg hvortil der er gode forbindelser fra hele landet og især fra universiteterne i Odense og København.

Gengivet efter: <http://www.ft.dk/samling/20171/almdel/KUU/bilag/143/1878989.pdf>

12.04.2018 Kulturudvalgets spørgsmål til Kulturministeren (og til Uddannelses- og Forskningsministeren)

Dagen efter foretrædet har Kulturudvalget stillet en række spørgsmål til Kulturministeren og et samrådsspørgsmål til kulturministeren og til uddannelses- og forskningsministeren.

Spm 130 af 12.04.2018

<http://www.ft.dk/samling/20171/almDEL/KUU/spm/130/index.htm>

Ministeren bedes redegøre for den faglige begrundelse for at flytte Dansk Sprognævn til Bogense.

Se: <http://www.ft.dk/samling/20171/almDEL/KUU/spm/130/1878991.pdf>

Spm 131 af 12.04.2018

<http://www.ft.dk/samling/20171/almDEL/KUU/spm/131/index.htm>

Ministeren bedes kommentere punkterne i talepapir fra foretræde i Kulturudvalget den 11. april 2018 om flytning af Dansk Sprognævn til Bogense, jf. KUU alm del – bilag 143.

Se: <http://www.ft.dk/samling/20171/almDEL/KUU/spm/131/1878992.pdf>

Samrådsspørgsmål af 12.04.2018

Til kulturminister Mette Bock (LA), uddannelses- og forskningsminister Søren Pind (V)

I mange tilfælde hvor statslige institutioner er blevet udflyttet, har man taget hensyn til institutionernes samarbejds- og netværksbehov. Dette ses ikke at være sket for så vidt angår Dansk Sprognævn, hvis forsknings- og dokumentationsopgaver fordrer et tæt samarbejde med de sprogvitenskabelige miljøer på et universitet. Ministrene bedes redegøre for, hvordan Dansk Sprognævn vil kunne varetage sine forpligtelser som forskningsinstitution, herunder at medvirke i forskeruddannelsen, hvis det ikke fysisk placeres tæt på eller i nærheden af et universitet.

<http://www.ft.dk/samling/20171/almDEL/KUU/samspm/K/index.htm>

Se: <http://www.ft.dk/samling/20171/almDEL/KUU/samspm/K/1879202.pdf>

Spm 132 af 12.04.2018

Udvalget udbeder sig ministerens besvarelse af følgende spørgsmål:

Vil ministeren redegøre for beslutningsgrundlaget for at flytte Lokale- og Anlægsfonden til Nyborg?

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Søren Søndergaard (EL).

<http://www.ft.dk/samling/20171/almdel/KUU/spm/132/1878999.pdf>

06.04.2018 Spørgsmål om en sprogtermbank

<http://www.ft.dk/samling/20171/beslutningsforslag/B60/spm.htm>

Folketingets Kulturudvalg har 06.04.2018 stillet 3 spørgsmål til Kulturministeren som alle indledes således:

Udvalget udbeder sig ministerens besvarelse af følgende spørgsmål:

[Spørgsmål 1] Ministeren bedes indhente erfaringer fra de lande (Sverige, Norge og Finland), der allerede har indført en sprogtermbank.

[Spørgsmål 2] Er ministeren enig i, at der er behov for en samlet sprogpolitik, herunder etablering af en sprogtermbank, og vil ministeren tage initiativ til gennemførelsen af en samlet dansk sproglov?

[Spørgsmål 3] Ministeren bedes oplyse, hvad det vil koste at etablere og drive en sprogtermbank, og hvordan en sprogtermbank, f.eks. under Dansk Sprognævn, ville kunne finansieres?

17.04.2018 Der er nedsat et sprogteknologisk udvalg

Pressemeddelelse på Dansk Sprognævn's internetsted:

<https://dsn.dk/nyt/nyheder/pressemeddelelse-kulturministeren-igangsætter-sprogteknologisk-udvalgsarbejde>

Dansk Sprognævn har fået til opgave at lede det sprogteknologiske udvalg som er nedsat efter ønske fra kulturministeren.

Udvalget skal med udgangspunkt i et brugerorienteret perspektiv kortlægge de nuværende og fremtidige behov for at benytte dansk og andre sprog samt sproglig viden i forhold til digitale tjenester og applikationer baseret på kunstig intelligens i centrale sektorer af samfundet. Udvalget skal vurdere i hvilket omfang det vil være muligt at imødekomme disse behov under inddragelse af de relevante spillere i erhvervslivet, den offentlige sektor samt uddannelses- og forskningssektoren.

Udvalget skal afklare behovet og perspektiverne for en national termbank ("sprogtermbank") og inddrage resultater fra arbejdet med dansk terminologi og danske vidensbaser samt med begrebs- og datamodellering i det fællesoffentlige digitale arkitektursamarbejde.

Udvalget skal inddrage relevante resultater fra arbejdet med sprogteknologi og terminologi i andre lande, herunder EU og Norden, og pege på måder hvorpå en styrkelse af dansk sprogteknologi vil kunne gavne den enkelte borger og bidrage til at skabe vækst og effektivisering i samfundet.

[Se pressemeddelelsen hvad angår udvalgets medlemmer]

FAKTA:

- Dansk Sprognævn er vært for udvalget.
- Arbejdet skal være afsluttet medio 2019.
- Bloggen sprogtek2018.dk er udvalgets centrale informations- og debatforum.

02.05.2018 og 08.05.2018 Kulturministerens svar til Kulturudvalget

Kulturministeren har besvaret nogle af Kulturudvalgets spørgsmål, dels to spørgsmål fra udvalget om flytningen af Dansk Sprognævn (## 130 og 131), dels et spørgsmål om Lokale- og Anlægsfonden på vegne af et enkeltmedlem: Søren Søndergaard (# 132).

Der er refereret til spørgsmålene tidligere i dette nummer af holberg.nu (se s. 55 og s. 56).

Svarene (der er dateret 8. maj, 8. maj og 2. maj) kan findes som pdf-filer på:

<http://www.ft.dk/samling/20171/almdel/kuu/spm/130/svar/1487100/1890976.pdf>

<http://www.ft.dk/samling/20171/almdel/kuu/spm/131/svar/1487108/1890986.pdf>

og

<http://www.ft.dk/samling/20171/almdel/kuu/spm/132/svar/1485474/1888223.pdf>

Desuden følger svarene nedenfor:

 # 130

Folketingets Kulturudvalg har den 12. april 2018 stillet mig følgende spørgsmål, nr. 130 (Alm. del), som jeg hermed skal besvare.

Spørgsmål:

Ministeren bedes redegøre for den faglige begrundelse for at flytte Dansk Sprognævn til Bogense.

Svar: Flytningen af Dansk Sprognævn til Bogense sker som en del af regeringens beslutning om at udflytte statslige arbejdspladser og bunder i en ambition om at skabe en bedre geografisk balance i Danmark.

Dansk Sprognævn løser i dag vigtige opgaver for hele landet, som de også kan løse fra Bogense. Regeringen erkender, at der på kort sigt vil være omkostninger forbundet med flytningen, og at der i en overgangsperiode vil være en risiko for kompetencetab og nedgang i aktivitets- og serviceniveauet. Regeringen er dog overbevist om, at Sprognævnet kan opbygge faglige kompetencer og fortsætte samarbejdet på tværs af landet – også fra Bogense.

Vi vil gøre, hvad vi kan for at understøtte udflytningsprocessen, så Dansk Sprognævn så hurtigt som muligt kommer på plads og bliver funktionsdygtigt og velfungerende i de nye omgivelser.

Mette Bock

131

Spørgsmål: Ministeren bedes kommentere punkterne i talepapir fra foretræde i Kulturudvalget den 11. april 2018 om flytning af Dansk Sprognævn til Bogense, jf. KUU alm del – bilag 143.

Svar: Talepapiret berører en række aspekter af den forestående flytning af Dansk Sprognævn til Bogense, og papiret er sammensat af en række forskelligartede punkter, hvoraf nogle beskriver fakta, og nogle er påstande, synspunkter eller anbefalinger.

Talepapiret fokuserer særligt på udfordringerne for Dansk Sprognævns forsknings- og dokumentationsopgaver samt nævnets forpligtelser i forhold til forskeruddannelse, og der argumenteres for en flytning til Odense eller alternativt Nyborg i stedet for Bogense.

Papiret fremhæver bl.a. vanskeligheden ved at gennemføre forsknings- og dokumentationsopgaver samt medvirke til forskeruddannelse i Bogense, fordi der geografisk set ikke er samarbejdspartnere i nærheden.

Som det også fremgår af mit svar på spørgsmål 130 erkender regeringen, at der i en overgangsperiode vil være en risiko for kompetencetab og nedgang i aktivitets- og serviceniveauet i forbindelse med flytningen til Bogense. Regeringen er dog overbevist om, at Sprognævnet kan opbygge faglige kompetencer og fortsætte samarbejdet på tværs af landet – også fra Bogense.

Derudover kan jeg tilføje, at der findes andre kulturinstitutioner med forskningsforpligtelser udenfor de store byer. Det gælder fx de statsanerkendte museer, som er spredt udover landet – nogle af dem langt fra universiteter. Museerne er i henhold til museumsloven forpligtede til at forske, og mange af dem formår at udføre forskning på højt niveau, ligesom de tilbyder forskeruddannelse i samarbejde med et af universiteterne og for nogles vedkommende også i samarbejde med andre museer. Jeg er sikker på, at Dansk Sprognævn fra sin kommende placering i Bogense kan opbygge de faglige kompetencer som skal til og samtidig udvikle et godt samarbejde med universiteterne på trods af den fysiske afstand.

Mette Bock

132

Folketingets Kulturudvalg har den 12. april 2018, efter ønske fra Søren Søndergaard (EL), stillet mig følgende spørgsmål, nr. 132 (Alm. del), som jeg hermed skal besvare.

Spørgsmål:

Vil ministeren redegøre for beslutningsgrundlaget for at flytte Lokale- og Anlægsfonden til Nyborg?

Svar:

Beslutningen om at udflytte statslige arbejdspladser bunder i regeringens ønske om at skabe en bedre geografisk balance i Danmark.

Regeringen har haft særlig fokus på at identificere de opgaver og institutioner, som har berøring med borgere i hele landet, og som derfor ikke nødvendigvis skal have fysisk placering i København.

Lokale og Anlægsfonden løser i dag en vigtig opgave med at udvikle byggeprojekter og faciliteter for idræts-, friluftsliv- og kulturlivet i hele Danmark.

Det er en opgave, som Lokale og Anlægsfonden også kan løse fra Nyborg.

Mette Bock

- - -

Foreløbig bemærkning:

Det må tilkomme Kulturudvalget og Søren Søndergaard at vurdere - og evt kommentere - de modtagne svar; jeg vil vende tilbage til spørgsmålene og svarene når der foreligger nærmere.

06.06.2018 Samråd med Kulturministeren og med Uddannelses- og Forskningsministeren om Dansk Sprognævn's forpligtelser som forskningsinstitution

Kulturudvalget har 07.05.2018 - oplyst dagsordenen (4. udgave) for sit møde den 06.06.2018 kl. 09.30, se:

http://www.ft.dk/samling/20171/udvda/KUU/20171_KUU_M1480748.pdf

Dagsordensteksten i sin helhed [pkt. 1, 2 og 4 er her sat med relativt mindre skrift]:

1. Modtagelse af deputation fra Den Vestdanske Filmpulje vedr. foretræde om medieaftale og den kommende filmaftale, jf. KUU alm. del - bilag 163.
2. Kl. 10.00 Åbent samråd med kulturministeren om præcisering af reglerne om børneattester, jf. KUU alm. del - samrådssp. H. Se også KUU alm. del - svar på spm. 105

3. Samråd med kulturministeren og uddannelses- og forskningsministeren om, hvordan Dansk Sprognævn vil kunne varetage sine forpligtelser som forskningsinstitution, hvis det ikke fysisk placeres tæt på eller i nærheden af et universitet, jf. KUU alm. del - samrådssp. K. Se også KUU alm. del - bilag 143, KUU alm. del - spm. 130 og 131

4. Eventuelt.

NOTE: Uddannelses- og Forskningsudvalgets medlemmer er inviteret til at deltage under punkt 3.

- - -

Bemærkninger:

Under pkt 3 holdes der samråd med Kulturministeren (Mette Bock) og Uddannelses- og Forskningsministeren (Tommy Ahlers). Mødet er *ikke* betegnet som et *åbent* samråd.

Folketinget skriver (http://www.ft.dk/da/ofte-stillede-spoergsmaal/udv_hvad-er-et-samraad):

"Udvalgene kan selv bestemme, om de vil holde et åbent eller et lukket samråd. Åbne samråd er åbne for offentligheden og bliver optaget på tv. Normalt er udvalgenes møder lukket for offentligheden, men netop samråd er som regel åbne, så alle interesserede kan høre ministerens svar."

Selv om pkt 3 drejer sig om et specifikt emne – Dansk Sprognævn's forpligtelser som forskningsinstitution og dets muligheder for at opfylde disse forpligtelser [samrådsspm. K, se nærmere s. 55] – så er der i dagsordensteksten også henvist til nogle andre (og bredere) emner:

"Se også KUU alm. del - bilag 143, KUU alm. del - spm. 130 og 131" [se ovenfor s. 55 og s. 56] .

Vurdering 27.05.2018:

Hvis Kulturministeren ville have justere 'kursen', så ville hun have gjort det på nuværende tidspunkt ¹⁵.

Når samrådet gennemføres som planlagt den 6. juni, skyldes det at Kulturministeren agter at fastholde sin beslutning om flytningen til Bogense uanset de mange tungtvejende argumenter der er fremført fra de sagkyndige sprogfolk og uanset de spørgsmål der er rejst fra forskellige politikere – både fra regeringsfløjen og fra oppositionen.

Kulturministeren kunne (hvis hun havde været bedre til at lytte) have opnået en væsentlig del af Regeringens mål - om at opnå en bedre balance – ved at placere Dansk Sprognævn i Odense hvor der både er gode trafikforhold og et relevant fagligt miljø.

I Bogense er der *ingen* af delene. Hverken gode trafikforhold eller et relevant fagligt miljø.

Flytningen til Bogense vil svække Dansk Sprognævn og sætte dets arbejde væsentligt tilbage - og flytningen vil heller ikke gavne Bogense eller resten af Nordfyn på nogen positiv måde.

Flytningen til Bogense vil på et senere tidspunkt temmelig sikkert fremkalde en bekostelig rekonstruktion.

På nuværende tidspunkt er der ikke fundet én eneste sagkyndig der har støttet beslutningen om at flytte Dansk Sprognævn til Bogense, tværtimod er kritikken fortsat massiv.

---

15 Måske ikke akkurat som hendes parti- og ministerkollega Simon Emil Ammitzbøll-Bille har gjort (ved at acceptere at der etableres et permanent satellitkontor i København (med ca 5 årsværk). Se henimod slutningen af <http://www.ft.dk/samling/20171/almdel/fiu/spm/328/svar/1488586/1893549/index.htm>)

Henvisninger

TV2Fyn: <https://www.tv2fyn.dk/nyheder/18-01-2018/1930/sproгнаevnet-frygter-bogense?autoplay=1#player> 18.01.2018

Sprognævn siger nej til Bogense: »Vi kommer ikke til at kunne understøtte byen på nogen måde« Dansk Sprognævns opgaver behøver ikke blive løst i København, siger kulturministeren om udflytning til Fyn. Direktør frygter for fagligheden - <https://politiken.dk/kultur/art6298619/> »Vi-kommer-ikke-til-at-kunne-understøtte-byen-på-nogen-måde« - 18.01.2018 [for abonnenter]

Dorthe Duncker og Henrik Jørgensen, personlige medlemmer af Dansk Sprognævns repræsentantskab og hhv. lektor i dansk sprog, Københavns Universitet, og lektor i dansk sprog, Aarhus Universitet: [*Repræsentantskabsmedlemmer i*] *Dansk Sprognævn til statsministeren: Vi må på det indstændigste opfordre regeringen til at trække beslutningen om udflytning tilbage* <https://politiken.dk/debat/debatindlaeg/art6300552/Vi-må-på-det-indstændigste-opfordre-regeringen-til-at-trække-beslutningen-om-udflytning-tilbage> - 19.01.2018 [for abonnenter]

Magisterbladet:

<https://www.magisterbladet.dk/news/2018/januar/sproгнаevnetansattedervilskeetkaempevidenstab>

Satire: Peter Nedergaard: Udflytningssjov – 20.01.2018 - <https://www.b.dk/groft-sagt/udflytningssjov>

Ekstrabladet: <https://ekstrabladet.dk/nyheder/samfund/bogense-borgere-lige-glade-med-sproгнаevnet-vi-kan-godt-selv-stave-til-oel/7010574> – 25.01.2018

Philip Diderichsen, ph.d og ansat i Dansk Sprognævn, og Anne Kjærgaard, ph.d og ansat i Dansk Sprognævn: *At rykke Sprognævnet til Bogense er galimatias* Mange undrer sig i disse uger over statsansattes 'klynk' over de forestående udflytninger. Det er ikke klynk. Det er reelle, faglige bekymringer - <https://politiken.dk/debat/kroniken/art6314090/At-rykke-Sprognævnet-til-Bogense-er-galimatias> – 28.01.2018 [for abonnenter]

Seks fhv. overvismænd advarer: Flyt ikke De Økonomiske Råds sekretariat til Horsens – 31.01.2018: <https://www.b.dk/kronikker/seks-fhv.-overvismaend-advarer-flyt-ikke-de-oekonomiske-raads-sekretariat-til>

Martin Ågerup: Frem med skovlene til de statsansatte. Måske endda skeerne? - 01.02.2018: <https://www.cepos.dk/om-cepos/i-mediernes/frem-med-skovlene-til-de-statsansatte-maaske-endda-skeerne>

Per Stig Møller: Den, som behersker sproget, behersker tankelivet – 16.02.2018: <https://www.b.dk/kommentarer/per-stig-moeller-den-som-behersker-sproget-behersker-tankelivet>

Jarl Cordua: En Venstre-oprørers bekendelser – 21.02.2018: <https://www.altinget.dk/artikel/jarl-cordua-en-oproerers-bekendelser>

Debat med udgangspunkt i Cordua's synspunkter i DR2's 'Deadline' med Jan E. Jørgensen (V) og borgmesteren i Tønder: Henrik Frandsen (V), se: <https://www.dr.dk/tv/se/deadline/deadline-9/deadline-2018-02-19#!/> [kan ses indtil ca 19.03.2018]

Jan Al-Erhayem: Hvorfor ikke tvangsudflytte Folketinget eller sænke skatterne?
23.02.2018 -

http://borsen.dk/opinion/blogs/view/17/4990/tvangsflytning_af_folketinget_eller_lave_re_skatter.html?hl=YTozOntpOjA7czo5OiJTcHJvZ27mdm4iO2k6MztzOjk6InNwcm9nbuZ2biI7aToxMDtzOjE1OiJTcHJvZ24mYWVsaWc7dm4iO30

Satire: DR2's 'Tæt på sandheden' med Jonatan Spang havde 25.02.2018 et indslag om Sprognævnet og Bogense 21:12 og frem [kan ses indtil 26.03.2018]:

<https://www.dr.dk/tv/se/taet-pa-sandheden/taet-pa-sandheden-med-jonatan-spang-2/taet-pa-sandheden-med-jonatan-spang-7>

Altinget har etableret en ny portal om udflytning - 26.02.2018:

<https://www.alinget.dk/artikel/alinget-lancerer-nyt-medie-om-udflytning>

Satire: <https://www.fyens.dk/brokennews/Broken-News-Svendborg-indfoerer-fynsk-som-foerstesprog-paa-byens-folkeskoler/artikel/3234989> - Fyens.dk - 02.03.2018

På DR's ugentlige radioprogram *Klog på sproget* på P1 var der - 02.03.2018 - et indslag om udflytning vs indflytning og om den eventuelle udflytning af Venstre's partihovedkontor og af den besluttede udflytning af Dansk Sprognævn. De medvirkende var: programvært Adrian Hughes, forfatterne Leonora Christina Skov og Anne-Cathrine Rebnietzsky og ledende redaktør ved DSL Lars Trap-Jensen. Indslaget kan findes på <https://www.dr.dk/radio/p1/klog-pa-sprog/klog-pa-sprog-54> [37:47-43:33]. Udsendelsen kan også podcastes.

BT [ritzau-artikel] - 04.03.2018: <https://www.bt.dk/politik/ubegrundet-bogense-flytning-undrer-sprogfolk>. - BT skriver: "[...] en aktindsigt i Kulturministeriets beslutningsgrundlag viser, at det eneste skriftlige materiale, ministeriet ligger inde med om sagen, er en A4-side med rent faktuelle oplysninger såsom nævnets adresse og antal medarbejdere."

04.03.2018 bragte flere medier artikler der byggede på 3 artikler fra ritzau. Alex Ahrendtsen er citeret i flere af dem:

- Men én af flytningerne undrer kulturordføreren, nemlig beslutningen om at flytte Dansk Sprognævn fra Frederiksberg til Bogense.

"Hvis regeringen havde rådført sig med mig, havde jeg sagt til dem, at det er fint, at I flytter de her ting ud," siger Ahrendtsen.

"Men det havde nok været smart, hvis I flyttede Lokale- og Anlægsfonden til Bogense. Og så flyttede sprognævnet til Nyborg. Altså simpelthen lavede "en bytter".

"Sprognævnet er virkelig for meget højt specialiserede sprogfolk. De kunne pendle til Nyborg, indtil man havde fået etableret det samarbejde, der skal ske med universitetet i Odense."

- Ahrendtsen har vendt sagen med kulturminister Mette Bock (LA). Og regeringens beslutning ligger fast, fortæller han.

180304 <https://www.tv2fyn.dk/artikel/df-undrer-sig-over-placering-af-sprognaevn>

04.03.2018 bragte TV2FYN kl. 19.30 et 4 minutter langt nyhedsindslag med interviews med lektor Henrik Jørgensen (Aarhus Universitet) og Sabine Kirchmeier (Sprognævnet):

<http://tv2regionerne.peytm.com/c/vms/ypyoi/mxosre/title/1797259695?t=https%3A%2F%2Fwww.tv2fyn.dk%2Fnyheder%2F04-03-2018%2F1930%2Fsprogforskere-advare-mod-udflytning-af-dansk-sprognaevn>

05.03.2018 havde 'Berlingske' denne 'historie':

180305 <https://www.b.dk/politiko/ministerium-moerklaegger-begrundelser-for-udflyttede-arbejdspladser-dybt>

- Ministerium mørklægger begrundelser for udflyttede arbejdspladser: »Dybt bekymrende«. Offentligheden har ikke krav på at se begrundelser for, hvorfor de 1.800 udflyttede arbejdspladser fra regeringsplanen »Bedre Balance II« er blevet placeret i de pågældende byer. Det slår Finansministeriet fast. Ekspert kalder lukketheden »dybt bekymrende«.

06.03.2018 <https://www.kristeligt-dagblad.dk/danmark/kampen-om-dansk-sprognaevns-placering-fortsaetter>

07.03.2018 bragte altinget.dk en artikel af Kresten Schultz-Jørgensen om hvordan man – i almindelighed – bør gennemføre udflytninger:

<https://www.altinget.dk/artikel/kresten-schultz-joergensen-her-er-ledelseskuren-mod-udflytningssyge>

Uddrag fra artiklens indledning:

- Det er en klassisk antagelse, at mindst 70 procent af alle store forandringer mislykkes, fordi kulturen ikke følger med, når de strategiske beslutninger er truffet.

- Formålet med forandringerne blæser i vinden. Medarbejderne er imod. Og de planlagte forbedringer bliver i stedet til budgetoverskridelser og almindeligt kaos i opgavevaretagelsen.

- Nogenlunde sådan kan det også gå for udflytningen af statslige arbejdspladser.

180307 Lotte Thorsen: <https://politiken.dk/kultur/art6368982/»Der-er-da-noget-at-tage-fat-i-synes-jeg-nok...«>

180307 [19:30] <https://www.tv2fyn.dk/nyheder/07-03-2018/1930/afsloring-af-miljostyrelsens-kommende-beliggenhed?autoplay=1#player>

180307 *Onsdag eftermiddag fulgte tv-vært Louise Wolff i hælene på kunstneren Gudrun Hasle gennem den gamle købstad. På gavle og vægge over hele byen vil bogenserne hele sommeren støde på en række skilte med tekster, der umiddelbart kunne ligne en kampagne for at få Dansk Sprognævnet til Bogense. Men de små*

personlige udsagn er værker af kunstneren Gudrun Hasle, der bruger sin egen ordblindhed i sin kunst.: <https://www.fyens.dk/nordfyn/Se-videoen-Stavefejl-er-kunst-i-Bogense/artikel/3236891> [tekst og video] – se også: Signe Ryge's reportage på TV2FYN: <https://www.tv2fyn.dk/fyn-live/fyn-live-bogense-bliver-udsmykket-med-ordblinde-kunst?autoplay=1#player> [14-15 min video]

180309 <https://jyllands-posten.dk/debat/breve/ECE10392826/fra-den-grimme-aellings-hjemstavn/> Læserbrevet er tydeligvis 'fremkaldt' af et nyhedsindslag i TV2FYN's nyheder 04.03.2018 kl. 19.30.

180310 Læserbrevet har givet anledning til en kommentar fra Jens Thomsen (Vanløse): 'Det virkelige spørgsmål er, hvorfor udkantsområder som Bogense lader sig spise af med den slags symbolpolitik? Dansk Sprognævn er jo ikke ligefrem en vækstinkubator. Nu kommer der syv æggehoveder til Bogense, så den lokale kunstforening eller Rotary får måske nye medlemmer. Betydningen for Nordfyns økonomi er til at overse.'

<https://www.fyens.dk/debatfaa/Debat-Valgkamp-af-vaerste-skuffe/artikel/3237508>
– 11.03.2018: 'Ligeledes er det forrykt, at man vil flytte Dansk Sprognævn til Bogense, det drejer sig jo kun om sølle 12 arbejdspladser. Det er alt sammen valgkamp af værste skuffe.' [Læserbrev i 'Fyens Amts Avis']

Anders W. Berthelsen: *Sprogdoktoren: Sprognævnets ansatte bør lære at udtale fynske stednavne*: <https://www.fyens.dk/bagsiden/Sprogdoktoren-Sproгнаevnets-ansatte-boer-laere-at-udtale-fynske-stednavne/artikel/3236994> 12.03.2018 [for abonnenter]

Morgenavisen Jyllands-Posten Debatindlæg 17.03.2018 *De forkælede københavnere*
Af Søren Storm, pensioneret lærer, Kerteminde: I Ringsted bliver 140 slagteriarbejdere på natarbejde fyret. De har et hårdt arbejde til middelløn. De beklager sig ikke, selv om de sikkert må flytte for at finde nyt job. Heroverfor står ansatte i Dansk Sprognævn og Det økonomiske Råd. De beklager sig, selv om de kan beholde deres arbejde, hvis de vil. Et arbejde, som nok er mere mageligt og til en meget højere løn. <https://jyllands-posten.dk/debat/breve/ECE10423291/de-forkaelede-koebenhavnere/>

Satire 01.04.2018: <https://www.altinget.dk/artikel/altinget-overtager-heste-nettet>
altinget etablerer en ny afdeling: *staldtinget*. Sidst i præsentationen står:

- "I første omgang vil vores målrettede søgninger på Heste-Nettet formentlig kunne afsløre politiets forsvundne mails i Tibetsagen og kilden til læk af Helle Thornings skattepapirer," lover Altingets researchchef, Kresten Følgaard.

- "Senere, hvis det er muligt, går vi efter begrundelsen for at flytte Dansk Sprognævn til Bogense," tilføjer han.

04.04.2018: Bjørn Andersen anbefaler Kulturmagasinet Gejst: Kunst i det offentlige rum på dr.dk

<https://www.dr.dk/tv/se/kulturmagasinet/-/kulturmagasinet-gejst-kunst-i-det-offentlige-rum>

[Anbefalings-e-mail sendt vha dr.dk's 'servicesystem'. At Gudrun Hasle er i Bogense med en samling ordværker skyldtes en lokal opfordring der ikke havde noget at gøre med at Kulturministeren havde besluttet at sende Dansk Sprognævn til Bogense.]

Vi støder alle sammen på det indimellem. Midlertidig kunst på gader og pladser. Men hvad er meningen, og hvordan bliver det modtaget? Louise Wolff følger kunstneren Gudrun Hasle, der har fået lov til at sætte sit meget personlige præg på den fynske by Bogense.

VARIGHED: 25 minutter - GENRE: KULTUR - KAN SES INDTIL: 30. juni 2019 - PROGRAM SENDT: DR1, 4. april 2018 - PRODUKTION: DANMARK, 2018

05.04.2018: Kulturministeren fremlagde **Regeringens medieudspil** kl. 13.00

<https://www.facebook.com/kulturmin/>

Frelæggelsen blev gengivet LIVE og blev senere citeret og diskuteret forskellige steder på DR's sendeflade.

Bemærkning: Så vidt jeg kunne sé var der intetsteds noget der (direkte) vedrørte flytningen af Dansk Sprognævn. Måske – formentlig – forholder det sig sådan at Kulturministerens opmærksomhed er koncentreret om medieudspillet og om konsekvenserne for Danmarks Radio, TV2 og Radio 24syv?

Medieudspillet kan findes på:

<https://kum.dk/nyheder-og-presse/pressemeddelelser/nyheder/regeringens-medieudspil-er-klar-nye-medier-nye-vaner-nye-tider/1/1/> [beskrivelse og link]

https://kum.dk/fileadmin/ImageVault/Kulturpolitik/Medier/udspil_2018/Regeringens_medieudspil_2018.pdf

Et af Gudrun Hasle's ordbilleder i Adelgade i Bogense.

April 2018. Foto: BA